

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge države t . . . K 35—
četrt leta 6-50	
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izloži vsak dan zvečer izvenredno nedeljsko in praznično.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vnosilne naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravištvu prejemam:
celo leto naprej . . . K 24—	celo leto naprej . . . K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Turške čete pri Stanislavovu.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Armada fronta generala konjenice nadvojvode Karla.

Pri zajurisanju gore Stara Občina so zvezne čete napravile 200 vjetnikov in pripelale dve strojni puški.

Južno Horozanke so avstro-ogrski bataljoni vrgli sovražnika iz naprej potisnjenega jarka. Armadi generalnega polkovnika grofa Bothmerja dodeljene cesarske turške čete so odbile poskušene napade.

Armada fronta generalfeldmaršala von Hindenburga.

Pri armadi generalnega polkovnika Böhm - Ermolija je nasprotnik v zadnjih dneh dosegel tako težke poraze, da je ostal včeraj popolnoma miren. Na vojniški fronti uspešni pojezdi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 18. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Armada fronta generala feldmaršala von Hindenburga.

Razen male a živahne bitke zapadno od Nobelskega jezera, ki še ni končana, je prišlo samo do brezpomembnih spopadov prednjih straž.

Armada fronta generala kavalerije nadvojvode Karla.

Ob armadni fronti generala grofa v. Bothmerja so turške čete zavrnile napadajoče ruske oddelke. V Karpatih se je uspeh na Stari Občini razširil. Kakih 200 mož je bilo vjetih in več strojnih pušk vpletenih.

Uradno rusko poročilo z dne 11. avgusta zvečer govori o uničenju enega bataljona nemškega rezervnega pehotnega polka št. 3. z ognjem strojnih pušk iz oklopnega avtomobila pri Monasteriski. Temu nasproti se konstatira, da je izgubil bataljon pri tej priliki v celem 2 ranjena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z ruskega bojišča prihaja danes zanimiva vest, da so se v četrtki prvi udeležili boja turške pomožne čete, ki so pridružene armadi generala Bothmerja. Uradno poročilo poudarja, da so Turki odbili ruske napade. Že njih prvi nastop je bil zmagovit. O številu na ruski fronti se borečih turških čet se ne poroča ničesar, ker pa jim je odkazan poseben odsek Bothmerjeve fronte, smemo soditi, da je to število precejšno. Navzočnost turških polkov v prostoru pri Stanislavovu ni samo vojaškega pomena, temveč bo napravila tudi najboljše moralni vtisk. Na odločilni točki severo - vzhodne fronte se sedaj bore ramo ob rami Avstrijci. Nemci in Turki ter tako dokumentirajo neomajno edinstvo svoje stvari. Na fronti generalobersta Böhm - Ermolija je potekel četrtki popolnoma mirno. Rusi so tam utrpeli tako ogromne izgube, da se morajo retabrirati, predno morejo nadaljevati svoje napade.

Izmenjava brzojavk med prestolonaslednikom Karlom in turškim sultanom.

Dunaj, 18. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega časnikaškega stana poročajo: General nadvojvoda Karl Franc Jožef je poslal povodom prihoda cesarskih otomanskih čet na pod njegovim poveljstvom se nahajajočo armadno fronto sultanu pozdravno brzojavko. Sultan je izjavil c. in kr. vojaškemu pooblaščenču, ki mu je brzojavko izročil, svoje posebno veselje, da se nahajajo njegove čete pod poveljstvom prestolonaslednika in da goji največje zaupanje v srečen uspeh zavezniškega orožja.

Pred novimi boji ob Stohodu.

»Franki. Ztg.« poroča: V Sarne prihajajo novi veliki transporti ruskih čet, ki od tam korakajo peš na Stohod. Armadi generala Lješa in Kaledina ste dobili znatna ojačenja. Izpred Rige prihajajo čete na fronto pri Nobelskem jezeru. Pričakovati je novih navalov proti Kovlu in Pinski.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

»Kölnische Zeitung« poroča, da je bila v južni Rusiji, dleoma tudi v Sibiriji in v ozemlju ob Uralu in ob Donu skrajno slaba letina, tako da grozi tamkajšnjemu prebivalstvu lakota. Delavcev ni nikjer dobiti. Ruski listi se boje, da bodo nastale katastrofalne posledice ter pravijo: Lansko leto smo se morali na bojiščih umakniti, ker nam je zmanjkalo municije. Ako nam letos zmanjka

živil, bomo morda prisiljeni, opustiti nadaljevanje svoje največje zgodovinske naloge, namreč vojne.

Iz Kodanija poročajo: V Petrogradu razpravljajo z rastočo napestostjo, kako dolgo se bo mogla ruska ofenziva še držati, kajti ruske izgube so strašne, zdravnikov in zdravil primanjkuje čimdalje bolj, med vojniki pa razsajata legar in kolera. Iz glavnega stana je bil dan ukaz, da se mora ofenziva nadaljevati brez oziroma na izgube. »Times« javljajo iz Petrograda, da se bo ruska armada borila dan in noč, toda proti trdovratnemu sovražniku, ki brani svoje pozicije z ogromno žilavostjo, se ne da ničesar doseči.

Car je poklonil generalu Brusilovu v priznanje njegovih uspehov dragoceno z dijamanti posuto častno sabljo.

šine. Odpor avstro - ogrskih čet tukaj je povsem neverjeten. Na vsak napad sledi takoj protinapad. Kako dolgo bodo še trajali ti strašni boji, kdo to ve? Hitrega konca bojev ob Soči nikakor ni pričakovati.

7000 italijanskih topov na soški fronti.

Priprave za ofenzivo ob Soči, v kateri so Italijani zavajali goriško mostišče, segajo naravno daleč nazaj. Tam stoječi polki so bili izpopolnjeni, pripravljene rezervne formacije, posebna pozornost pa se je posvečala artiljerijski opremi ofenzivne armade. Številne nove baterije so bile postavljene. Po italijanskih podatkih je bilo nabranih ob soški fronti skupno sedem tisoč topov. To bi bilo v razmerju frontne obsežnosti petkrat toliko artiljerijskega materiala kolikor so ga združili zavezniki v maju lanskega leta ob prebitni fronti pri Gorlicah.

Pekel pri Gorici.

Iz vojnoporočevalskega stana. Ljudje, ki so posetili zadnje dni pred opustitvijo goriškega mostišča in odsekov, ki so ž njim v zvezi, najsprednejše pozicije tam se bojujočih čet, opisujejo takratni položaj za nekaj strašnega, kar presega vsako pojmovanje in izkušnjo. Sovražniki, ki skozi 14 mesecev z granatnim ognjem in bajonetnimi napadi niso imeli nikakega uspeha, so se pririnjili zlasti zadnji čas tako blizu k že zdavnaj pa zopet znova razstreljenim kritjem naših braniteljev, da so se končno v razmetani zemlji jarki napadalec in branitelj izlili v skupne jarko. Žične ovire prijatelja in sovražnika so bile mestoma tako blizu jedna poleg drugih, da se je z ostrim humorjem fronte govorilo le še o »skupni« žični oviri. Naša artiljerija je streljala tako izborna, da je znala celo še sedaj zadeti samo sovražne črte, ne da bi bile naše ogrožene. Ali ako so Italijani zopet enkrat vdrl iz svojih zavetij na juriš, je bilo nemogoče tudi po najfinejšem artiljerijskem preračunjenju zadeti sovražnika in ne prijateljev. Tako se je boj prenesel na puške in še bolj na močne roke braniteljev. Naši vojaki so tekali okoli v najčudnejših zaščitnih oblekah. Vedelo se je fantastično bitje s plinovo masko, telo je kril vžbočen jeklen ščit kakor kak sred-

Kanonada na goriški fronti.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Sovražno streljanje iz topov na našo novo fronto na Goriškem se nadaljuje. Izvzemši odbit napad Italijanov na višave jugozapadno Grada pri Mirnu ni bilo infanterijskih bojev.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

16. avgusta. Na kraški planoti in v holmih vzhodno Gorice ljubi boji s topovi in metali bomb. Napadi naše infanterije so nam osvojili sovražna krija vzdolž pobočij Pečinke na severnem robu kraške planote in v bližini Svete Katarine in Sv. Marka. Sovražnik je izgubil 353 vjetnikov, med temi 11 oficirjev. Na ostali fronti so bili običajni sovražni napadi zavrnjeni. — Na asijski planoti se je posrečilo lastnim oddelkom, da so vdrl v nekatere sovražne jarko na pobočjih hriba Moscach.

Pod zapornim ognjem sovražne artiljerije smo se umaknili neovirani v lastno pozicijo in smo pripeljali s seboj nekaj vjetnikov. — Skupina Capronijev 14 jednot v spremstvu neuporabnih lovskih aparatov je bombardirala včeraj kolodvorske naprave in vojaške objekte v Prvačini in Dornbergu. Vrženo je bilo dve in pol tone razstreljene snovi velike eksplozivne sile z vidno jako velikim uspehom. Kljub živahnemu obstreljevanju s strani številnih obrambnih baterij so se vrnila vsa letala na letališča.

Se tri svetnike morajo osvojiti.

Lugano, 18. avgusta. Posebni poročevalec milanske »Italia« poroča iz Gorice: Ne moremo se veseliti posesti Gorice; ko smo jo zasedli, jo moramo osvoboditi še treh svetnikov: Sv. Gabrijela, Sv. Marka in Svete Gore, s katerih višin Avstrijci obvladujejo mesto. Kake ceremonije v znamenje zasedenja goriškega mesta so se vršile? Vse je viselo pod Damoklejevim mečem Avstrijcev na višinah vzhodno Gorice. . . . Poročevalec toži, kako velike težkoče so za Italijane omenjene tri utrjene vi-

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Konec.)

Jean jo je prekinil.

— Kaj praviš? Ti si že videla to sliko?

— Da, je odvrnila Chonchetta; . . . sicer je na celi stvari nekaj, česar ne razumem . . . Navzlic temu niso bile same sanje . . . Ko sem bila še majhen otrok, sem imela v rokah sliko, ki je predstavljala isto osebo v isti uniformi: z eno besedo, prav to sliko, le mnogo manjšo.

— Nikdar mi nisi o tem ničesar povedala, je del Jean . . . Zakaj ne? . . . Prosim te . . . povej, razloži mi stvar! . . .

Glas se mu je lažno tresel. Chonchetta je obmolnila. Od svojih otroških let, ko si še ni mogla razložiti, zakaj da je njena mati morala umreti daleč od »velike hiše« in v revščini, dočim je bil njen oče bogat, je uganila, da gre za žalosten rodbinski dogodek, ki ga treba prikriti in zaprla je ta spomin v najsakratnejši kotiček svojega srca. Ko je do-

rastla, je njen bistri um kmalu spoznal vzroke tega prognanstva in te žalostne smrti: sicer ne popolnoma natančno, a dovolj, da je sklenila, nikomur črniti besedice o zadevi. Zdaj pa se je pomešljala, dasi je od razburjenosti trepetajoča čutila, da drži ključ skrivnosti v rokah . . .

Jean ji je moral prigovarjati.

— Čuj, Chonchetta, za najino prihodnost gre in ti mi ne zaupaš? Končno se je odločila. Razodela je Jeanu — večkrat so ji solze stopile v oči in rdečica ji je od sramu zalila lice — vse, kar mu dosedaj iz njenih otroških let ni bilo znanega: Kako se je nekega dne zopet sešla s svojo materjo, celo povest o sliki, ki ji jo je izročila Dina, in pod kakimi okoliščinami je gospod Ducatel zdrbil dragoceno sliko na kosce.

Ob tem Chonchettinem pripovedovanju je Jean čutil, kako mu pod levimi prsi prodira oster nož v telo. Vprašal jo je:

— Ali se spominjaš, da si moje- ga očeta videla v Soupizu?

— Da, je odgovorila Chonchetta; prav dobro se spominjam, dasi sem takrat bila še zelo majhna. Vidim ga še danes v modrem salonu igrati whist . . . Nič se ni izpremenilo med tem. Ko si bil predvčerajšnjim pri meni, bi ti bila mogla pokazati mesto.

— In vse to življenje je nenadoma prenehalo?

— Da. Od tega trenutka dalje pa se ne spominim ničesar več . . . Neka praznosta je v mojem spominu. Niti svoje matere, niti tvojega očeta nisem več videla . . . Živela sem v »veliki hiši« s papanom in Dino.

Jean se je ves potrt zamislil. Ta veriga, ki jo je zaman tako dolgo skušal zvezati, se je, glej, sklenila sama in sicer tako enostavno, da se je vprašal, kako da te rešitve ni našel takoj in brez tuje pomoči. Manjkal mu je pač en sklep: ni se oziral na vlogo, ki jo je v preteklosti igrala Chonchettina mati. Zdaj mu je bilo vse jasno. Ustnice so tiho zašepetale:

— Njen ljubček je bil!

— Kaj praviš? je vprašala Chonchetta.

Jean ni odgovoril . . . Strašna misel mu je šinila v glavo . . . Če je Chonchetta! . . . Takoj pa se je zopet pomiril. Gospod Ducatel je ljubil tega otroka, kakor ne ljubiš tujke, ki ti jo je ženina nezvestoba prinesla v hišo.

Da utrdi svoje prepričanje, je jel Chonchettu izpraševati:

— Tvoj oče te zelo ljubi, kaj ne?

— O da, je odgovorila deklica. Izvrsten oče je in žal mi je, da svo-

jega pisma zjutraj nisem dokončala. . . . Od bolezni, o kateri sem ti pripovedovala, je bil vedno dober z menoj.

Jean je nekoliko ložje dihal. Stari gospod je torej po dogodku, ki bi ga sicer spravil v obup, podvojil svojo ljubezen do Chonchette. Moral je torej tedaj na kak način (če tega že prej ni vedel) z gotovostjo dognati, da je bila Chonchetta v resnici njegov otrok.

Zatopljena vsak v svoje misli sta zaljubljenca obmolnila. Luč, ki je pravkar razsvetlila njuno preteklost, jima je še jasnejše odkrila ovire, ki se postavijo njuni združitvi nasproti. Drug drugemu se nista upala tega priznati.

Tedaj sta zaslišala korake na stopnicah in skoro nato v sobi.

— Ali ste tu, gospod Jean?

— Kaj je, Viktor, je vprašal Jean in odprl vrata.

— Pismo za gospodično Chonchetto je došlo, je odgovoril sluga.

Chonchetta ga je vzela v roke in pogledala na naslov.

— Od mojega očeta je, je dela in prebledela. Ve torej, kje sva.

Jean je vprašal:

— Kako pride pismo ob tej uri sem?

— Hanicle, naš najemnik, ga je prinesel iz Quimperja. Bil je ravno tam in počakal večerne pošte. Tako jo dobimo eno noč prej.

— Prav, je odgovoril Jean. Pusti naju sama.

Ko sta ostala prijatelja sama, sta se spogledala. Chonchetta je še vedno držala pismo v rokah, kakor da jo veliki ovaj z zelenim pečatom navdaja s strahom.

Jean se ji je približal rekoč:

— Pogum, Chonchetta moja. Naj se zgodi kar hoče, tu sem. Ne odvzamejo te mi kar tako!

Deklica je stisnila h kamninu, potegnila iglo iz svojih las, prerezala ovoj in razgrnila pismo.

Oči so se ji razširile, odprla je usta, kakor da hoče zakričati, krič pa ji je običal v grlu in zgrudila se je na stol.

Jean je skočil k njej in jo hotel prijeti za roke. Komaj pa se je dotaknil, ko je skočila na noge in mu stegnjen rok in z blaznim pogledom velela:

— Ne dotakni se me! ne dotakni se me! Zapusti me . . . Tako hočem . . . Prosim te . . . Nečem te več videti . . . O, strašno je! . . . Ne dotakni se me . . . ali, prisežem ti, vržem se skozi to okno na plano.

Stekla je k oknu in prišla za kljuko. Naenkrat pa se je onemogla od razburjenja, zavrtela okoli svoje osi in nezavestna padla Jeanu v naročje.

Jean jo je lažno položil na kanepe. Nato je pobral pismo, ki ga je

njeviški oklop, zakrita postava je nosila v roki buzdovan, dosti težak, da je mogel razbiti italijanske jeklene šleme. In tako težko opremljeni ljudje so morali trpeti uničujočo vročino puščave. Kaj spanja je bilo mogoče upolniti, takrat je bila temperatura taka, da se beli ljudje ne morejo klati med seboj! Sicer so priletavali dan in noč šrapneli in kar je bilo mnogo hujše ročne granate, vrteče se od jarka do jarka in strašni izstrelki minskih metal. V atmosferi smrada po truplih, ognja in vročine se je vršilo borenje neprestano in vedno je rastle tam pri sovražniku število baterij in bataljonov. Vsaka ura, v kateri je bilo mogoče držati goriško mostišče, je pomenila sijajno zmago, štirinajst mesecev dolgo in dvakrat toliko pretekli teden.

Italijanski kralj na soški fronti.

Milan, 18. avgusta. Kakor poroča »Secolo« iz Gorice, je obiskal kralj Viktor Emanuel pozicije na desnem bregu Soče. Kralj je napravil nekaj fotografij in se čudil obsežnim sovražnim zavetjem v jamah. Tudi mu ni bilo vseh povečano avstrijsko artiljerijsko delovanje.

»Naš kralj je vojno naravnost zahteval«.

»Eti Ujsag« poroča iz Berna: Povodom zavzetja Gorice so se vršile v Varesu, kjer se nahaja Salandra na letovišču, velike ovacije in Salandra je govoril z balkona svojega hotela številni množici: »Jaz sem želel vojno, katere posledica bo mir in neodvisnost narodov. Naš kralj pa je vojno naravnost zahteval. Brez njegove nezalostne energije, s katero se je vpiral odporu delu nevtalcev, bi bil izostal ta sijajni list v zgodovini Italije«.

Razbito pristanišče v Benetkah.

Lugano, 18. avgusta. Avstrijski letalski napadi so v preteklem tednu večji del pristanišča v Benetkah razbili. Za zopetno zgraditev pristanišča bo treba 12 milijonov lir. Prvi obrok, en milijon lir, je vlada nakazala mestni upravi.

Italijanski ofitaki za municijska dela.

Italijanski naučni minister Ruffini je razposlal predstojnikom visokih in srednjih šol okoliščino s prošnjo, naj se po vzgledu dijakov iz Rima udeležijo potrebnega izdelovanja municije. »Agenzia Italia« dostavlja, da morejo dijaki nadaljevati delo v municijskih tovarnah tudi po otvoritvi šolskega leta; uživali bodo olajšave glede nadaljevanja svojih študij.

Angleški premog potreben za nadaljevanje italijanske vojne.

Tekom govora angleškega trgovskega ministra Runcimana v Milanu v trgovski zbornici je prišlo do mučnega incidenta. Ko je Runciman obljubil Italiji glede na lastno potrebo premoga v Angliji samo omejeno dajatev, je zaklical nekdo: »Mi moramo imeti potreben premog, drugače ne moremo nadaljevati vojne.« In drugi je pristavil: »katero bojimo se v interesu Anglije«. Predsednik je sicer grajal te medklice, ali mrmranje članov trgovske zbornice in galerije je pokazalo, da so bili vsi zadovoljni z medklici. Minister Runciman je na to začel obljubljati več premoga.

Obratni troški italijanskih državnih železnic so vsled ogromnega podražanja premoga tako narasli, da je italijanska vlada zbog tega v največjih skrbih. Zato pa vlada zahteva od Runcimana vedno več angleškega premoga, ali Runciman se previdno umika z obljubami.

Francozi izpraznjujejo kraje na svoji fronti.

Iz Bazila poročajo: Glasom poročil častnikov se je zdelo francosko armadnemu vodstvu potrebno vsled neprestanega vzurniranja francoske fronte s strani Nemcev v pokrajinah okrog St. Dieja, Nancyja, Lunevilla in Baccarata več krajev izprazniti civilnega prebivalstva. Tudi iz Belforta poročajo, da se je vsled nemškega obstreljevanja izselilo mnogo oseb.

Angleške izgube.

Angleški seznam izgub z dne 14. in 16. t. m. obsegajo imena 253 častnikov (40 padlih) in 6151 mož, oziroma 58 častnikov (12 padlih) in 4533 mož ter 69 častnikov (10 padlih) in 3936 mož.

Francoški letnik 117.

Trinajst senatorjev je zahtevalo, da se pošlje letnik 1917, ki je že odšel v fronto, nazaj v domače garnizije.

Nove ruske čete za Francoško.

»Martin« poroča, da so v taborišču Mailly dospeli nove ruske čete.

40.000 Portugalcev za pomoč.

Francoški listi potrjujejo, da bosta v kratkem dospeli na Francoško dve portugalski diviziji s 40.000 možmi.

Anglija in nevtralne države.

London, 18. avgusta. (Kor. ur.) Reuter poroča: Kakor izveemo se pripravljala objava kraljevske proklamacije, ki obsega naredbe, s katerimi naj se prepreči vsi izvoz vseh predmetov za dnevno potrebo na Švedsko, katerih predmetov izvoz do danes še ni prepovedan. Obenem bo izdal vojni trgovski urad generalno licenco za izvoz takih predmetov proti garanciji pri carinskih uradih.

Angleška črna lista.

Argentinijska se je v posebni notii pritožila pri angleški vladi, ker je sprejela v svojo »črno listo«, ki obsega 443 imen podjetij, tudi več argentinskih firm. Dne 10. t. m. je odgovoril Grey v posebni notii, da je angleška vlada pri sestavljanju »črne liste« postopala zelo previdno.

Preko Curia poročajo, da je v skoraj vseh mestih v Zedinjenih državah naznanjenih več velikih zbora vanj protii angleški »črni listi«. Vse ameriške trgovske zbornice in vsa trgovaška društva protestirajo proti »črni listi« ter zahtevajo od Wilsona dejanj.

Iz angleške zbornice.

V angleški zbornici je izjavil Robert Cecil, da je položaj na egiptovski zapadni fronti sedaj mnogo bolj zadovoljiv. Forster je povedal, da so imele vsled bojev na francoski fronti angleške hospitalske ladje na severu mnogo dela, tako da je v Sredozemskem morju primanjlovala hospitalskih ladij, to pa se je sedaj že izboljšalo. V debati o volilnih listah se je zavzemal poslanec Simon za žensko volilno pravico. Carson in Churchill sta zahtevala volilno pravico za vojake na fronti in mornarje na ladjah, češ, da taka volitev ne bo delala težko. Temu je ugovarjal veliki admiral Meux. Minister Harcourt je pojasnil, da je zvišanje cene kruha v Londonu posledica povišanja cen žita v Ameriki, na kar vplivajo izgledi na žetev v Severni Ameriki. Kritiziralo se je nato tudi dobavljanje municije, češ, da še ni

povsem zadovoljivo, zlasti gotove vrste granat ne učinkujejo zadosti silno pri eksploziji.

Zakonodajna doba angleškega parlamenta.

Angleška zbornica je sprejela zakon, s katerim se podaljša zakonodajna doba angleškega parlamenta za 7 mesecev, in ne, kakor je vlada zahtevala, za 8 mesecev.

Boji v Nemški Vzhodni Afriki.

Iz Londona poročajo: Reuterjev zastopnik pri četah generala Deventra poroča: Kraji za vodo pri Cungu so bili zadnji čas pozorišče prave bitke. Naše čete so napadle sovražnika po maršu 25 milj pri Cungu. Sovražnik je stal v dobrih pozicijah ter je oviral naše prodiranje s topovskim ognjem in ognjem strojnih pušk. Ko so dospeli polki polkovnikov Hartingana in Montgommeryja, je dal Deventer takoj povelje za napad. Oklopien avtomobil je koncentriral sovražni ogenj na sebe, kar nam je dalo priliko spoznati pozicijo sovražnih topov. Med tem je začela delovati tudi naša artiljerija. Boj pa se je kmalu končal, ker je nastopila noč. Proti 2. zjutraj so poskusile angleške čete obkoliti sovražnika. Polk polkovnika Montgommeryja je zasedel vodnjake. Sedaj stojimo 7 milj severozapadno od Mpuape. Ta kraj leži ob centralni železnici. Tik tam, nekoliko proti zapadu leži ob robu višinske planote kraj Cung.

Berlin, 17. avgusta. (Kor. ur.) Berlinska misija misli na podlagi novih poročil o bojih v Nemški Vzhodni Afriki, da je že vsa njena misijonska pokrajina ob Njasi v sovražnih rokah. Glasom brzojavke generala Northeya v »Timesu« z dne 26. julija, se je vršila pri Malangaliju, na pol poti od Neulangenburga v Iringo dne 24. julija bitka ter so se nemške čete umaknile naprej proti Irangu. Glasom poznejših poročil so sovražniki dospeli tudi že do misijske postaje Madbire. Tudi pri berlinski misijski postaji Lupembe je prišlo do boja.

Boji na morju.

Pomorska bitka na Vzhodnem morju?

»Petit Parisien« izve iz Londona, da krožijo tam vesti o pomorski bitki v Vzhodnem morju med otokoma Arkol Runol. Bitka se je vršila med nemškimi in ruskimi vojnimi ladjami.

Nemški podmorski čoln potopljen?

Iz Kodanja izvedo »Baseler Nachrichten«, da je neka švedska križarka v četrtek potopila med Stockholmom in Skager Rakom nemški podmorski čoln.

»Lokalanzeiger« poroča k temu, da na vodilnih mestih ni ničesar o tem znanega. Morda gre za kak angleški ali ruski podmorski čoln.

Sto potopljenih sovražnih ladij.

Berlin, 18. avgusta. Wolffov urad. K podelitvi reda »Pour le mérite« kapitanlajtnantu Forstmannu v priznanje izrednih uspehov v vojni podmorskih čolnov, poročajo, da je Forstmann od sedaj potopil nič manj kakor 100 sovražnih ladij z 260.000 tonami, med njimi več vojnih ladij, opazovalnih parnikov, parnikov za prevažanje vojnega materiala in oboroženih trgovskih parnikov. V mnogih slučajih je imel boje z oboroženimi trgovskimi parniki ter se je

uspešno izognil premetenim angleškim pastem za podmorske čolne. Vrednost od njega potopljenih vojnih in trgovskih ladij in njih tovora znaša okroglo 600 milijonov mark.

Smrt kapitana Weddingena.

Iz Frankobroda poročajo: Angleška vlada sporoča, da je bil nemški podmorski čoln »U 29« svoj čas na odprtem morju potopljen, ko je nameraval napasti del angleškega brodoma. Do sedaj ni bilo znano, kje je umrl kapitan Weddingen.

Potopljene ladje.

Nemški podmorski čoln je razstrelil norveški ladji »Restip« in »Freward«. V Sundu je nemška vojna ladja vplenila švedski parnik »Ynes«, italijanski jadernik »Iva« in »Giuseppe Petrasa« sta bili potopljena.

Španski parnik »Pagassaro« (3287 ton) je bil potopljen. Potopljene so bile še ruski parnik »Kovda« in italijanske jadernice »Lorenzo«, »Donato« in »San Antonio«.

Nemški cesar o svetovni vojni.

»Vossische Ztg.« je dobila iz Amsterdamu to-le brzojavko:

Berlinski poročevalec »Daily News« je imel razgovor z visokostojno nevtralno osebo, ki je koncem preteklega leta in še enkrat tekom zadnjega meseca uradno obiskala Berlin. Pri prvem obisku je bil z drugimi člani deputacije povabljen k cesarski dvojici na čaj. Po čaju je cesarica odšla in splošna zabava se je pričela.

Cesar je govoril najprej o vremenu in novih knjigah, kmalu pa je začel govoriti o vojni, pri čemer je rekel zamišljeno: »Mislim, da mora izkazati nasprotje med Nemčijo, kakor si jo predstavljajo naši sovražniki, namreč med Nemčijo, ki je nemirna, utrujena vojne in napol sestradana, in med navdušeno, še vedno uspevajočo Nemčijo, kakršna je v resnici, pri sovražnih tujih velikih presenetitvah. Mislim, da se je udomačilo tudi pri Vašem narodu naziranje, da sem jaz odgovoren za vojno, kakor trde to Angleži. Čudno je, da to domnevanje slepi moje sovražnike in sicer ravno one ljudi, ki so mi prej potrjevali moje prizadevanje ohraniti mir.«

Resno je nato nadaljeval cesar: »Ne zavidam moža, ki ima na vesti, odgovornost za to vojno. Mislim, da mi bo zgodovina odzvela ta sum. V gotovem smislu je vsak civiliziran mož v Evropi soodgovoren na vojni in čim višje stoji, tem večja je njegova odgovornost. Zakaj govorite vi v nevtralnih državah vedno le v nemškem militarizmu in nikdar o ruskem despotizmu, francoski maščevalnosti in angleškem izdajstvu? Mislim, da bodo bodoče generacije krivdo bolj pravično razdelile.«

Turška vojna.

Uspehi turške protiofenzive v Aziji.

Poročevalec pariškega »Journala« v Petrogradu priznava, da se je gibanje armade velikega kneza vsled turške protiofenzive ustavilo. Turške operacije so imele mnogo uspeha kljub številni premoči in močni artiljeriji Rusov. V Petrogradu pa vendar upajo, da bodo močne utrdbe južno od Erzeruma turško prodiranje ustavile.

Hudi boji na zapadu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan: Zapadno bojišče.

Severno od Somme je nadaljeval sovražnik svoj veliki napor brez ozira na težke žrtve. Angleži so zato postavili na bojišče več novih divizij. Jugozapadno od Martinpuicha se jim je posrečilo potisniti našo strelsko črto v majhni širini nazaj v tik zadaj ležečo črto. Nasprotno pa smo jih severno od Pozieresa in tik zapadno od gozda Foureaux gladko zavrnili. Francozi so preložili svoje napade zopet na nočne ure. Močne sile so prodrele nekako o polnoči proti našim pozicijam med Guilleumontom in Maurepasom. Zavrnili smo jih zelo krvavo. V vpoginjenem delu naše črte severovzhodno od Hardecourta se je vršil ljut boj, a do sedaj brez odločitve. Delovanje artiljerije je trajno posebno silno. Na desno od Mose je napadel sovražnik zvečer na široki fronti med utrdbo Thiaumont in gozdom Chapitre ter večkrat v zapadnem delu gorskega gozda. Ob vasi Fleury se boj še vrši. Sicer smo sovražni naval povsod zlomili. Pri Nesleju smo prisilili 16. t. m. francoski dyokrovnik z obrambnim ognjem, da se je spustil na tla.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

17. avgusta popoldne. Na fronti ob Sommi Nemci tekom noči niso poskusili nobenega protinapada. Francozi so si uredili zavzete pozicije. Artiljerijski boj traja posebno silno na severu od Maurepasa in v odseku Belloy en Santerre. Na ostali fronti je bila noč mirna.

17. avgusta zvečer. Na fronti ob Sommi je bila naša artiljerija delavna. Namerila je obsežen uničevalen ogenj na sovražne naprave. Nobenega infanterijskega delovanja. Število od nas tekom večerajšnjega dneva severno od Somme neranjenih vjetih presega 200. Vpletili smo 5 strojnih pušk. Na ostali fronti navadni topovski ogenj.

Belgijsko uradno poročilo.

17. avgusta. Sovražnik je malo deluje. V odsekih Ramscapelle in Boesinghe so namerili naši topovi vseh kalibrov brezuspešen razdiralen ogenj na sovražne obrambne naprave.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

18. avgusta. Uspeh bojev zadnje noči je, da smo prestavili svojo črto zapadno in jugo - zapadno od Guillemonta in zapadno od velikega gozda naprej ter vzeli 300 jarkov sovražnih jarkov.

njena roka izpustila in ga večkrat prebral; pot mu je stal na čelu.

Pismo se je glasilo:

— »Vem, da si ušla s svojim ljubčkom. Prav. Vredna hči svoje matere si, ki je onečastila moj dom s tem, da je vanj prinesla tebe, sad postranske ljubezni. Tvoja mati je umrla kot prešestnica; stori pravtako, če te veseli; nočem te poznati, kakor nisem hotel poznati nje: prepozno žalibog, zakaj za plačilo, da sem te vzgojil, me onečastaš.«

»Ne prikaži se mi nikdar več pred menoj: naj skrbi zate tisti, kateremu si se udala. Le, da bodeta svojo ljubezen globlje uživala, vedi še to: Ta človek je tvoj brat.«

Ves blede je Jean približal list goreči sledi, ga zagnal na tla in gledal kako gori, kako se papir zvija pod plamenom, kako razpada v svetločrno tvarino in se spreminja v pepel.

— Nočem, da ta žalitev ostane, je mrmral.

Pod tem bliskovitim udarcem je zbral vso svojo energijo. Približal se je Chonchetti, ki je bila še vedno nezavestna. Prsa so se deklici nemirno dvigala. Ob robu zaprtih vek je prišlo nekaj solz, ki so se lesketale med trepalnicami.

Z dna srca se je tedaj izvil Jeanu bolesten vzkliz:

— Ne, ne! Ni res! ...

Pritisnil je svoja usta na ledeno

mrzlo čelo. Chonchettino telo se je ob tem stiku streslo.

— Moli zame, draga moja, je šepetal, jaz te še vedno ljubim.

Še zadnjič se je ozrl na to nepremično telo in del:

— Da bi se nikdar več ne prebudila, mala moja ubožica! ...

Z naporom vseh svojih sil se je obrnil od nje in odšel. Hitel je v Chonchettino sobo, zapisal nekaj vrstic na list, ki ga je zapečatil in ga položil sredi mize. Nato se je podal v svojo sobo, vzel v naglici nekaj denarja iz miznice, ogrnil svoj potni plašč in odšel. Spodaj je srečal slugo.

— Viktor, mu je del z dokaj mirnim glasom, pravkar sva prejela vest, ki me sili, da moram odpotovati. Gospodična Chonchetta ostane pod tvojim varstvom; sicer pa pride gospe deChastellaux, ki si jo že videl lani in ki jo brzojavno obvestim iz Quimperja, kakor upam, pojutrišnjem sem in ostane pri njej, dokler se teta Marta ne vrne.

Prej ko je presenečen sluga mogel ugovarjati, je Jean zaprl glavna vrata in izginil ...

... Medtem se je Chonchetta polagoma zavedla. Sprva se ni mogla na nič spomniti ... Nato je opazila oči portreta, ki so bile nepremično uprte v njo. Takol so se ji zbudili spomini v vsi svoji strašni luči. Gledala je okoli sebe in iskala

pisma. Ni pa opazila drugega, kakor kup sežganega papirja na tleh. Umele je, kaj je Jean storil in v svojem srcu mu je bila hvaležna.

Kri, ki ji je zopet zaplala, ji je žgala lice. Prilezla je do okna in je odprla. Bila je že pozna noč. Ali ta pomladna noč je bila tako svetla, da je Chonchetta dobro razločevala linije drevedora in črne skupine grmovja. Prav ta pokrajina je bila priča in sokrivka njenih poljubov, isto petje je pretresalo nočno tiho in isti vonj je preveval sveži nočni zrak. Spremenilo in porušilo se je nekaj le v njenem srcu, brezčutna narava pa se je pravtako smehljala njeni žalosti kakor njenemu veselju.

V mrzlični razburjenosti je Chonchetta večkrat potegnila roko čez ustnice. Hotela je izbrisati sledove današnjih grešnih poljubov.

— Moj brat! ... Moj brat! ... je ponavljala.

Naenkrat pa je napela ušesa. Spodaj je nekdo močno zaloputnil glavna vrata: neka senca je hitela po stopnicah, hitri koraki so se zasiljali po pesku v parku; skoro nato je v temi izginila.

Popolnoma brezčutna se je Chonchetta oprljala ograje pri oknu ... Zamislila se je ... Hotela je zakričati v temno noč: njene ustnice so komaj slišno izpregovorile Jeanovo ime.

... Tam daleč so se vrata, ki

so vezala park s cesto, odprla, potem so se težko zaprla.

VIII.

Chonchettin dnevnik.

Vernon 1. maja.

Še nekaj vrstic hočem pristaviti tem zapisnikom. Zadnje naj bodo. Tu sem pričela dnevnik svojega življenja, tu naj ga končam.

Od včeraj naprej so se samostanska vrata v Vernonu zopet zaprla za menoj. Včeraj še učenka, hočem danes zaprositi za mesto učiteljice. Manj kot dva meseca sta zadoštovala, da sta iz srede življenja pognala mlado deklico, ki je odšla v svet polna nad in zaupanja v bodočnost, sem nazaj potro in uničeno.

Moj bog, tvoja volja je nerazrešljiva. Sredi svojih bolečin jo blagoslovjam, ker mi je prihranila najkrušeje. Osem dni sem živela v strahu, da mi pridejo povedat: Jean se je usmrtil. Ti, neizkončno milostivi bog, tega nisi pripustil. Jean je razumel, da s smrtjo ničesar ne popravi. Podal se je na morje nazaj ter se odpravi v osrednjo Afriko, da poišče tam ekspedicijo, o kateri ni nobenega glasu. Da bi našel mir v svojem delu! ... O, moj bog, daj, da pozabi! ... Pusti meni trpljenje in pekočo vest, — samo da on najde mir.

Več imam popraviti kakor on. Tisti, ki ga hočem vse svoje življenje

nazivati svojega očeta, nosi danes v blaznici težo moje pregrehe ... Ali bo življenje, posvečeno molitvi in duševnemu delu zadostovalo, da popravim, kar sem zagrešila? Upam. Bog se usmili naju —, ki nisva imela namena grešiti.

... Jeanova pisma — vsa, kar sem jih preljela v zadnjem letu, leže pred menoj. Zdaj jih vržem v ogenj, vsa do zadnjega, ki sem ga prejela danes zjutraj. V tem pismu jemlje slovo. Prosi me, naj mu odpustim, ker je uničil moje življenje: prisega mi, da me nikdar več ne poskusi zopet videti. Navzlic temu, tako pravi, navzlic vsem tem krutim navideznim znakom, se bo njegovo srce vedno vpiralo misli, da sem njegova sestra.

To pismo me je vznemirilo ... Presenetila sem samo sebe ob misli:

»Kaj, če govori resnico? Če vsa ta gorastna povest ni drugača kakor prazne sanje? ... Toda ne. Ni ti dvomiti ne smem ... Moje srce naj mirje v upanju, da umre v ljubezni.«

Zdaj pa, Gospod, sprejmi to mrtvo srce v svoje varstvo do tedaj, ko me po svoji volji oprostiš teh telesnih vezi.

Potem je zopet obudi ... Zakaj v večnosti ljubimo tudi me kakor sestre — ker ljubimo v tebi, o moj bog.

Položaj v Romuniji se včeraj ni poslabšal.

Vesti, ki so dospele tekom včerajšnjega dne iz Romunije, pravijo, da se položaj ni poslabšal. Med Romunijo in centralnimi državama je bila celo podpisana nova trgovska pogodba glede nakupa ječmena in graha in akoravno taki kupcijski dogovori nimajo neposrednega vpliva na politične dogodke, so nam vendar dokaz, da kriza še ni izbruhnila. Računati se mora seveda z vsemi možnostmi in gotovo je, da do danes še ni nikakih pozitivnih znakov, ki bi dokazovali, da je postala romunska nevarnost manjša in upravičevali optimistično naziranje glede bodoče politike romunske države.

Neposredno pred odločitvijo.

Bukarešta, 18. avgusta. Listi raznih strank izražajo soglasno mnenje, da je neposredno pričakovati definitivne odločitve Romunije.

Mešec avgust je odločilen.

»Steagul« javlja: Rusofilski in tudi nekateri vladni krogi smatrajo, da je avgust kritičen mesec. Splošno se sodi, da bo vojna nevarnost pregnana do spomladi, ako Romunija v avgustu ne nastopi, kajti niti intervencionisti si ne želijo zimske vojne. Upajmo, da si ohrani vlada navzlic vsem vojaškim pripravam tudi nadalje hladno kri.

Razgovor z dobro podučenim balkanskim diplomatom o položaju v Romuniji.

»Neue Freie Presse« objavlja razgovor svojega berlinskega dopisnika z nekim dobro podučenim balkanskim diplomatom, ki smatra, da je položaj v Romuniji sicer še nerazjasnjen, tako da presenečenja niso izključena, ki pa meni, da bo Romunija vendarle počakala, kako se razvijejo vojni dogodki. Romunija bo najbrž le takrat se udeležila vojne, ako si bo gotova nagle in lahke zmage. Zato se mora obotavljati, ko vidi, da ententna ofenziva na zapadu ne pride nikamor naprej in da je ruska ofenziva ustavljena. Baš boji na zapadni fronti so za Romunijo podučni. Kos zemlje, ki si ga je ententa tekom dveh mesecev osvojila, je popolnoma opustošen. Enaka usoda čaka Romunijo, ako bo šla v boj proti centralnim državama in proti Bolgariji. Pretrpeti bo morala vse grozote vojne. Tudi v vojaškem oziru trenutke pač ni za Romunijo ugoden. Ker napreduje ofenziva centralnih armad v Karpatih, bo Romunija kmalu od treh strani obkrožena. Kakor centralne države, tako je tudi Bolgarija popolnoma pripravljena. Njena armada je v sijajnem stanju. Seveda bi morala prevzeti težavno nalogo ter braniti dve meji, severno proti Rusom, južno proti Sarraillovi armadi in morda proti Grški, kajti naravno je mogoče, da pridruženje Romunije ententi bi ne ostalo brez učinka na stališče Grške.

Na izrecno vprašanje dopisnika, je balkanski diplomat izjavil, da je prepričan, da bodo bolgarski vojaki se borili proti Rusom ravnotako, kakor proti vsakemu drugemu sovražniku. Ako sem napaden, potem streljam tudi na lastnega brata. Bolgarija je v vseh vojnih vprašanjih popolnoma složna, vlada in opozicija sta si v tem edini; zaenkrat pa ne izgleda, da bo morala dežela to novo preizkušnjo tudi res prenesti. Ker Rusi nimajo prav nobenega izgleda, da bi prišli v Kovel, Lvov ali čez Karpate, se Romunija ne bo prenačilila. Seveda pasivno zadržanje bi ne zadostovalo. Ako bi hotela Rusija preko romunskega ozemlja, bi se morala Romunija braniti, sicer bi ji centralne države in Bolgarija napovedale vojno.

Nespametna izmišljotina.

Pod tem naslovom poročajo »M. N. N.« oficijozno iz Berlina: »Daily Telegraph« pripoveduje svojim čitateljem, da je Nemčija v Bukarešti ponudila Romunom ozemlje na stroške Avstro-Ogrske, da bi jih pridobila za nadaljno nevtralnost. Zdi se, da smatra »Daily Telegraph« svoje bralce za tako nespametne ljudi. Temu se ne upamo ugovarjati.

Vesti o odhodu avstrijskega poslanika.

Bukarešta, 18. avgusta. Nekateri rusofilski listi javljajo, da je avstrijski poslanik grof Czernin že vse pripravil za odhod. Ta govorica izvira odtod, da je grof Czernin poslal svoje otroke na Dunaj, ker razsaja v Sinaji škrtalica.

V kritičnih dneh.

Iz Bukarešte poročajo: Kralj se je podal za nekaj dni v Sinajo, kjer

ne bo sprejel nikogar. — Carp, Marghiloman in Majorescu se posvetujejo o skupnem programu glede zunanje politične vprašanj. Konservativni krogi pričakujejo, da pride v slučaju vladne krize ministristvo Carp - Marghiloman na krnilo. — »Steagul« javlja, da se je vršilo dne 16. avgusta v vojnem ministristvu posvetovanje ministrskega predsednika Bratianu z generalom Iliescom ter poveljnikom 3. armadnega zbora (Bratianu je, kakor znano, tudi vojni minister). Posvetovanju je prisostvoval tudi Bratianov brat, »Steagul« obsoja te konference, ki javnost po nepotrebnem razburjajo. — »Daily Telegraph« objavlja razgovor s Take Jonescom, ki je izjavil: Vsak pošten Romun pravi, da za Romunijo že bide odločilna ura. Četverozeveza sicer ni na nas navazana, toda ona ve, da bo naša intervencija vojno skrajšala. Gotovo je treba časa, da zberemo dovolj municije. Dotlej nas mora pač ententa podpirati, kakor je dolžnost zaveznikov.

Romunija zapira svoje meje — radi kolere.

Bukarešta, 17. avgusta. (Kor. urad.) Z ozirom na slučaje kolere, ki so se pojavili v Mali Aziji, je dovoljen vstop potnikov in tamkajšnjega blaga v Romunijo le na obmejnih postajah: v Konstanci, Gulinu, Galacu, Brailu, Gjurjevu in Turul Severinu. Potniki se morajo podvreči pejdnevni karanteni.

Nemško - bolgarske čete so zavzele Florino.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Pri c. in kr. četah neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 18. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Po brezuspešnih napadih entente v zadnjih dneh so zavezniške čete prišle s protisunkom. Florina je po boju s srbsko donavsko divizijo vzeta. Nemška letala so severovzhodno od Karaburna z uspehom napadla ruske rušilce in neki podmorski čoln.

Florina je grško mesto, ki leži 24 kilometrov južno Bitolja in 5 km južno grško - srbske meje. Na Florino se je opiralo skrajno levo krilo ententne armade, ki ga tvorijo srbske divizije.

Nove ruske čete v Solunu.

Lugano, 18. avgusta. »Secolo« javlja iz Soluna: Semkaj je dospel nov kontingent ruskih čet.

Švicarski listi poročajo, da pride v Solun še 80.000 Rusov.

O položaju na makedonski fronti.

Sofija, 18. avgusta. (Kor. urad.) Glasilo vojnega ministristva »Vojsna Izvestja« opozarja na dejstvo, da ententa edino na solunski fronti še ni pričela z ofenzivo. Vzrok temu je nedostatek sil in slabo zdravstveno stanje ententnih čet, deloma pa difference med Sarraillom in srbskimi generali, ki hočejo obvarovati ostanke srbske armade pogina, deloma končno tudi težkoče v aprovizaciji Sarraillove armade. Dosedanji za entente čete povsem neuspešni boji so imeli le demonstrativen značaj. Naša armada pa je pripravljena prizadejati ententi nova razočaranja ter preprečiti njene želje. V zadnjih bojih dokazana hrabrost bolgarskih čet nudi popolno garancijo, da je bolgarska armada pripravljena dati sovražniku primerno lekcijo.

Radoslavov o položaju.

Sofija, 18. avgusta. (Kor. urad.) Na zadnjem zborovanju vladnih poslancev je podal ministrski predsednik Radoslavov naslednjo izjavo o položaju: Bolgarija je danes tako pripravljena, da bo odbila vsak napad, naj pride od koderkoli. V nasprotju z intrigami, ki jih razširjajo sovražniki, se nahaja Bolgarija v najprisernejših odnosih z vsemi svojimi zavezniki, ki popolnoma uvažujejo prijateljstvo Bolgarije in so kakor ona pripravljeni, častno izvoljevati sedanji boj. Položaj na vseh frontah je ugoden in nobenega povoda ni za vznemirjanje. Splošna ofenziva entente je znova potrdila, da sile centralnih držav ni mogoče zloiniti in da jim zmage ni mogoče iztrgati. Ne da se misliti, da bi se mogla Bolgarija za časa svetovne vojne ločiti od svojih zaveznikov. Vztrajala bo marveč z nami do konca, kak je

zmaga naših zaveznikov trdna garancija, da ohranimo svoje dosedanje pridobitve in svojo politično neodvisnost.

Grške volitve.

Berl, 18. avgusta. (Kor. urad.) »Temps« poroča: Volitve na Grškem se vrše dne 27. septembra.

Razne politične vesti.

= Voditelji madžarske opozicije vnovič pri cesarju. Z Dunaja poročajo: Cesar bo sprejel v nedeljo ali ponedeljek voditelje madžarske opozicije vnovič v avdienci. Grof Andrassy, grof Appony in Stefan Rakovszky bodo vsak posebej razložili vladarju svoje mnenje o važnih političnih vprašanjih.

= Verolomstvo Italije. — Defenzivna zveza s Francijo od leta 1902. Köln, 17. avgusta. V uvodniku o bodočnosti Italije, ki proslavlja udeležbo dežele na vojni »za svobodo narodov in ravnoježje Evrope« kot znamenit zgodovinski čin, prinaša »Temps«, kakor poroča »Köln. Ztg.«, razkritje, ki podaja za Nemčijo presenetljivo pojasnilo italijanske nevtralnosti pri izbruhu svetovne vojne, predpostavljaje seveda, da odgovarja resnici. »Temps« namreč piše dobesedno: Od 1900 sta Francija in Italija določili sporazum glede svojih prizadevanj v Sredozemskem morju in od 1902 sta sklenili vzajemne obveznosti, da se ne udeležita nobenega napadalnega združenja proti sebi.

= Angleški škof o mirovnih pogojih. V katedrali v Manchestru je škof Wollton govoril povodom propovedi tudi o podlagah miru. Baje se je izrazil, da ne sme biti cilj Anglije uničenje nemškega naroda ali razkosoanje Nemčije, ker bi bil to vir neprestanih nemirov. Nemčija in njeni zavezniki pa morajo dati nazaj, kar so zavojevali in plačati bogato odškodnino. Pred vsem se mora odvzeti Nemčiji možnost kdaj še vznemirjati Evropo, zato se mora vzeti ostanek njenega brodogoja, zapreti se morajo Kruppove tovarne, Kielski kanal se mora internacionalizirati in Helgoland mora priti v angleške roke. Wollton upa, da se bo Nemčija sama otrsela iga militarizma, ki karakterizira dinastijo Hohenzollern. Pred vsem pa upa Wollton, da se bodo države Evrope po vojni približale druga drugi podobno kakor v Zedinjenih državah in da bo mogla celokupnost preprečiti, da bi se katera država drugi na škodo povečala. Na uspešen in trajen boj kot nemškega trgovstva Wollton ne verjame. Nemški narod naj se šele nauči biti vreden član skupnosti narodov.

= Četverozeveza in Švica. »Baseler Nachrichten« javljajo: Prva točka švicarskih pogajanj je merila na to, naj bo dovoljen izročiti Nemčiji 803 vagona suknja v vrednosti 9 milijonov frankov in 25.000 bal bombaža, kar je Nemčija kupila v Švici. Švicarski pooblaščenici so zahtevali naj se proti nemški odškodnini dovoli ta izvoz. Četverozeveza je to zahtevalo zlasti glede bombaža odklonila. Druga zahteva je bila, naj četverozeveza dovoli Švici izpeljati v Nemčijo gotove surovine s pogojem, da vrne Nemčija enako množino obdelanega blaga. Tudi to je četverozeveza odklonila, češ, da ima Nemčija še veliko blaga iz bombaža in ne kaže, dajati vojni industriji priliko za delo. Omenjeni list pravi, da hoče četverozeveza s takim postopanjem prisiliti, da pride ali s četverozevezo ali z Nemčijo v nasprotje, to se pravi, naj se izroči četverozevezi na milost in nemilost.

= Strankarska nasprotja na Nemškem. Ker v nemški javnosti ne vladajo enaki nazori glede vojnih ciljev so seveda nastala vsakovrstna nasprotja. Ene frakcije nastopajo proti drž. kancelarju, češ, da zahteva premalo, druge mu očitajo, da zahteva preveč; eni so za čim večje aneksije, drugi proti njim; eni zahtevajo vojno s podmorskimi čolni do skrajnosti, drugi se temu ustavljajo. Vlada stoji nepremično na stališču, katero je v svojem zadnjem govoru označil drž. kancelar. Posamezne frakcije pa ne mirujejo. V Berlinu so začeli z brezimi letaki propagando za generalno stavko, da bi na ta način izsilili mir. Tudi socialno-demokratska stranka je pred takim početjem svrgla. Policija je izvršila

več hišnih preiskav in dognala, kjer so se tiskali brezimi letaki. Zaprli so več oseb, ki pripadajo skrajnemu krilu socialnodemokratske stranke. V Drazdanih je bil velik shod, na katerem je govoril socialnodemokratski, vladni jako blizu stoječe poslanec Scheidemann. Radikalni socialisti so poskusili zborovanje razbiti. Scheidemann se je v svojem govoru izrekel proti vsaki aneksiji pa tudi proti nazoru, naj se sklene mir za vsako ceno, češ, če bi se to storilo, bi postala Nemčija beraška dežela in tudi delavci bi postali berači. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva mir, a ne mir za vsako ceno nego mir, ki jamči Nemčiji neodvisnost in teritorialno nedotaknjenost ter svobodni razvoj.

= Novo angleško ministristvo. Voditelj delavske stranke Roberts je bil imenovan za tajnika novega ministristva, na čegar čelu stoji Henderson.

= Volilni boj v Združenih državah. Kandidat republikanske stranke za predsedniško mesto, Hughes, je imel v Detroitu velik shod, na katerem je razkril svoje Nemčiji sovražno stališče. Dejal je: Če rečem, da sem ameriški državljani, sem izrekel s tem najponosnejšo besedo, ki jo more kdo izreči. A kak ponos morem še imeti, če je ameriško državljanstvo brez vrednosti in po cellem svetu brez varstva? Ni ga človeka, ki bi mogel pred ameriško javnostjo z uspehom zagovarjati misel, da nečajo pravice ameriških državljanov na mejni črti ameriškega obrežja in da je onkraj te meje življenje Amerikancev nevarno zapadlo vsakemu pomorskemu roparju, ki je hoče z umorom ali z ubojem pokončati. — Iz New Yorka poroča »Daily Telegraph«, da je senator Peniose v senatu nastopil z najhujšimi obdolžitvami proti Wilsonu ter ga popisal kot največjega hinavca. Rekel je: Wilson ne zamudi nobene prilike, da govori o povzdigi morale ameriškega prebivalstva, sam je bil pa prvi, ki je najvišja diplomatska in druga mesta dal za nagrado svojim prijateljem in pristašem. Senator Peniose je navedel 22 izglede, da so popolnoma nesposobni ljudje dobili važna diplomatska mesta. Dotične osebe so pa za Wilsonov volilni sklad prispevale velike vsote, celo do 200.000 dolarjev. Tako vsoto je na primer plačal Charles Grau, da je postal poslanik v Petrogradu in Morgenthau je plačal 120.000 dolarjev, da je postal poslanik v Carigradu. Na ta način je nabranih za Wilsonov volilni sklad že kakih 50 milijonov dolarjev.

= Ameriški izvoz. »Frkf. Ztg.« poroča iz New Yorka: Wilson bo ba je v kratkem nastopil dolgo potovanje, na katerem bo javno govoril. — Senat je sklenil 10% davek na municijo. — Zveza pekov zahteva prepo ved izvoza pšenice.

= Japonsko - kitajski incident. Iz najbližje garnizije so poslali Japonci v Čengiatung en konjeniški polk, tri bataljone pehote in eno mešano stotnjo s strojnimi puškami. Na Japonskem se je vršil ministrski svet, ki je sklenil, da bo počakal, kako stališče bo zavzela kitajska vlada.

= Kitajci in Japonci. V Čengiatungu je prišlo do spopadov med Kitajci in Japonci. Neki kitajski vojak je napadel nekega Japonca. Edini japonski policijski uradnik v Čengiatungu je prišel nato v vojašnico protestirati. Kitajski vojak pa je ustrelil japonskega policijskega uradnika. Nato je dospel oddelek japonskih vojakov pred vojašnico. Kitajci so začeli streljati ter ustrelili 9 Japoncev (vojakov) in enega civilista. 7 japonskih vojakov pa ranili. Kitajske izgube cenijo na 50 mož. Boj je trajal tja v noč 14. avgusta. Ko je izvedel gubernator za ta dogodek je ukazal Kitajcem takoj ustaviti ogenj ter izrazil japonskemu konzulu svoje obžalovanje.

Vesti iz primorskih dežel.

Udanostna izjava goriškega deželne odbora. Dunaj, 18. avgusta. (Kor. urad.) Goriško-gradiščanski deželni odbor je poslal na kabineto pisarno udanostno brzojavko.

Koliko je bilo prebivalstva v Gorici ob zavzetju mesta? Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu: »Kakor sem izvedel, je šlo mesto zadnje tedne okoli 10.000 prebivalcev. Ti so ostali z malimi izjemami tudi sedaj v mestu, ker se je pokazal večji odvoz civilnih oseb vsled neznanot na razpolago stoječih komunikacij, katere pa so vzele zase čete, za nemogoč. Mesto samo je vsled tridnevne bombardiranja trpelo izredno. Tudi število žrtev izmed civilnega prebivalstva je jako veliko. Tekom zadnjih bojov za mesto je bilo izmrceno v njem skoro vsa

ko življenje. Ljudje so tlačili v kletih, pa tudi tam niso bili vedno varni pred udarci težkih izstrelkov. Od časa do časa je naravnost kar deževalo izstrelkov vseh kalibrov od 10 do 28 cm na mestne ceste, na katerih so stili Italijani naše proti yzhodu odhajajoče čete...

Koliko je bilo pravzaprav prebivalstva v Gorici v zadnjem času, se ni dalo nikdar prav točno dognati. To pa je umevno ob takih razmerah, kakršne so bile v mestu, ko so ljudje tlačili največ doma in je bilo nekaj prostejšega gibanja le kak dan, ko je bilo mirnejše tam pri Podgori. V nasprotju z zatrdom, da je bilo v mestu le par tisoč ljudi, nam zagotavljajo drugi, ki pravijo, da so dobro podučeni, da je bilo v Gorici še zadnje čase res okoli 10.000 ljudi ter da jih je tam ostalo res kakih 7000 do 8000.

Mesto brez streh. Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu: V Gorici je bilo zadnje dni pred dohodom Italijanov jako žalostno. Površni opazovalci bi bil smatral to združitev zidovja do zadnjega dne še za živo mesto, kajti vedno še se je videvalo civilne ljudi in zlasti mnogo žensk in otrok na ulicah. Šele, ako si vstopil na dvorišča, si videl, koliko je bilo razstreljenega v notranjosti hiš in z gradu se je videlo mesto tako, kakor je pokazal v Lesegesovem romanu šepajoči vrag dijaku Sevillo: mesto brez streh. In vedno in vedno so padale granate. Na fronti in v mestu je končno nastalo tako stanje, da ga ljudje s človeškim organizmom ne morejo več prenašati. Stori se je v Gorici in pri Gorici nadčloveško delo.

Italijanski vtiski iz Gorice. Poročevalce milanske »Italia« poroča iz Gorice: Prebivalci so oplašeni. Avstrijci so jim pri odhodu obljubili, da se povrnejo. Pa jih najbrže ne bo več, ali prebivalstvo računa na to. Dolga pripadnost je prebivalstvo navezala na Avstro-Ogrsko. Poročevalec toži, da so v Gorici vsi prijatelji monarhije, nebriznih je le malo in Italijani so že zdavnaj zbežali v Italijo ali pa so jih avstrijske oblasti internirale. Radi tega vlada v Gorici izdajstvo, volunštvo in groznje. Odstanitve prebivalstva iz mesta je neobhodno potrebna.

Padel je v Gorici v hudih bojih 8. t. m. rezervni poročnik Venceslav Giacasa iz Zadra. Potrjuje se vest, da je znana gospa Fonova, krčmarica na Solkanški cesti, res ostala v Gorici in ni mogla več oditi. Nekaj se je zamudila, na kar jej je bil zabranjen odhod. Ostal je tam tudi g. Fonari, veleposestnik iz Sentmavca, ki je zadnje čase bival pri Fonovih.

Nekaj beguncev iz goriške okolice iz Vrtože in Renč se je ustavilo med Prestrankom in Sempetrom v Slavini. Pišejo nam od tam: Tu smo prav zadovoljni. Ljudje so zelo prijazni in gostoljubni. Stori jo nam, kar koli je v njih moči, posebno gospod župan nam deli brez vsakega mrmranja aprovizacijski živež ravno tako kakor lastnim domačinom. Enako tudi čast. duhovščina se zavzema za našo bedo. Tu slišimo zopet ubrano zvonenje po 15 mesecih, pri nas doma smo slišali samo brizganje granat in šrapnelov. Pa v kakem pomilovalnem stanju nas je več bežalo in med njimi jaz brez najpotrebnejše obleke še celo, kajti o polnoči sem moral bežati iz postelje. Po dnevi mi je šest strelav vso hišo zrahljalo in zljuknjalo. Ponoči sem spal na tleh v trgovini, ki je bila še nepoškodovana. O polnoči pa je pričelo goret sosedom, zato je bilo treba bežati ali pa zgoreti. Na begu v Bukovici mi je dala gospa Kebrova nogavice, pri Ivančiču in Kurinčiču v Dornbergu sem dobil spodnje hlače zvite, v naglici, ker so se tudi oni spravljali proč, ko sem jih pozneje razvil, jo, so bile ženske. Z Opčin sem šel v Trst, si kupil obutev, tačas pa mi je ušel vlak in sem se zgubil od svojcev.

Častno svetinjo za 25letno zaslužno gasilsko in reševalno delovanje so dobili člani prostovoljnega gasilnega društva v Postojni: Anton Mekinda, Ivan Marinšič, Jo-

sip Srebot, Ivan Kovač in Andrej Čuk.

Iz Kostanjevice poročajo: Strah pred roparji je bil pri nas velik. Polegel se je še le, ko je prispel oddelek vojaštva, ki bo, kakor upamo, zločince polovilo in napravilo red.

V kopalnice Krapinske Toplice je prispelo na lečenje 1324 stran s 2566 osebami.

»Ubog bogatini.« Kino Ideal. Danes popolnoma nov prvovrsten spored: 1. »Sascha Messtrov teden št. 92 a«, najnovejša, zelo zanimiva vojna aktualnost z vseh vojnih pozorišč. 2. »Sedaj tu — sedaj tam«, humorja polna veseliga. 3. »Ubog bogatini«, po svetovno slavnem romanu Maurus Jokai-a v 6 dejanjih. Umetniško delo kinematografije, iz serije svetovnoslavnih romanov. (Dolžina 1800 m.) Tukaj je bila režiserju filmov dana lepa prilika slikovite opise največjih ogrskih pesnikov predložiti skoro resnično in pričarati pred gledalca to, kar zna opisati pero Maurusa Jokaya tako mojstrsko. Ta film podaja povsem izredna gledališka dela prvih ogrskih gledaliških umetnikov. — Ta izvanreden spored mladini ni primeren in bo danes, v soboto, 19., nedeljo 20., ponedeljek 21. t. m. vzbudil velikanski uspeh. — Torej 22. do 24. t. m. Trije križi, napeto zanimiva detektivska drama, o kateri bomo še poročali. — Ideal.

Izgubljeno ali ukradeno. Sto kron v enem bankovcu je izgubil Jože Vrtin, sedaj v rezervni bolnišnici v obrtni šoli. Mogoče je tudi, da mu je bil bankovec ukraden. Če je kdo našel bankovec, naj mu ga vrne na zgornji naslov.

Obkleo nazaj zahteva C. M. v Florijanski ulici, ki se je prišel danes v naše uredništvo pritožiti.

P. n. cenj. odjemalcem tvrdke Anglo - Novak zaloga čevljev, Ljubljana, Selenburgova ulica 7, se v ljudno naznanja, da bode trgovina radi pomanjkanja blaga ter ponovnega odhoda lastnika tvrdke na bojišče, začasno zaprta. Za dosežaj v polni meri izkazano zaupanje se tvrdka zahvaljuje, oziroma za nadaljno naklonitev najlepše priporoča.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 8. sledečo vsebino: 1. Rudolf Šega: Koncentracija bank. 2. Omejitve porabe mesa in masti. 3. Prevzemne cene za žito in sočivo. 4. V. Z.: Nove sodne pristojbine. 5. H. Ševar: Iz blagovnega znanstva. (Dolge.) 6. Raznosterosti: Sprejetje ponudene čezmerne cene ni navijanje cen. — Razlaga vojne klavzule. — Gospodarska vojna četverozeve proti Avstro - Ogrski. — Pristojbina prostost prilog k trgovskim ponudbam. — Prodaje s pridržkom v vojnem času. — Banke in trgovina. — Rekord izvoza in vojnih dobav v Združenih državah. — Davek na vojne dobičke in napovedi. 7. Društvene vesti. Izkaz društvene posredovalnice.

Razne stvari.

Nevarni ljudje. Sodišče v Gradcu je obsodilo nekega Andreja Silvo na eno leto ječe, ker je na stražnici pretepal redarja. Silva je bil že 104krat sodniško obsojen. Isto sodišče je obsodilo na štiri leta vlomilca Karla Kiambergerja, ki je izvršil vse polno tatvin in je streljal na redarja, ko ga je aretirali.

Samomor Italijanskega učenjaka. Profesor medicine na vseučilišču v Cagliariu, Antonio de Cortes, ki je bil tudi ravnatelj javne bolnice, se je v prepripi s svojim asistentom spozabil tako daleč, da je posegel po revolverju in je asistenta večkrat ranil. Čim se je zavedel svojega dejanja, je samega sebe ustrelil.

Poneverjenja na Ruskem. Skoro vsak dan nam dunajski ali berlinski listi poročajo o novih škandalih, ki so bili razkriti na Ruskem. Zdaj javljajo, da so zasledili v Petrogradu v odboru za preskrbo rodin padlih vojakov veliko poneverjenje in pravijo, da je žena ministrskega predsednika Stürmerja poneverila več milijonov.

Samomor zaradi bede. Dve sestrji, obe šivilji, stari 42 in 44 let, sta se zaradi bede usmrtili na Dunaju. Starejša sestra je bila pred nekaj časom zadela kap in ni mogla nič več delati, mlajša je torej morala za obe skrbeti in še starejši streči. Živeli sta že dolgo v največji bedi in končno omagali ter si končali življenje.

Tajinstvena drama v Koloniji. V ponedeljek so našli v Koloniji ravnatelja velike tovarne, Walserja, umorjenega v njegovi postelji. Kraj njega je ležala njegova ljubimka,

gospa Menzel, tudi mrtva. Stvar še ni pojasnjena; domneva se pa, da je gospa Menzel umorila svojega ljubimca, potem pa še sama sebi končala življenje.

Nazadovanje francoskega prebivalstva. Predsednik trgovske zbornice v Nancyju je nedavno na kongresu francoskih trgovskih zbornic izjavil, da znašajo vojne izgube na Francoskem vsled smrti na bojišču in vsled porodov mrtvih otrok okroglo 2½ milijona. Če bo vojna trajala 2 leti in 6 mesecev, se bo število prebivalcev na Francoskem znižalo na ono število, na katero je padlo leta 1871.

Živ zakopan. V Speiru na Nemškem je policijski pes našel poljskega čuvaja Kuzmo zakopane v zemljo. Izkazalo se je, da so trije lopovi poslali Kuzmi vest, naj pride hitro na polje, češ, da krađe nekdo krompir. Kuzma je šel takoj na označeno mesto, da vidi, kaj je. Ko je prišel mimo drevesa, je eden lopov nanj ustrelil in ga lahko ranil. Druga dva pa sta podrla in ga zakopala živega v zemljo. Lopove so že zaprli.

Ni draginje. Dopisnik nekega dunajskega lista je po opravih prišel v Kečkemet na Ogrskem in se je govoril z nekim kmetovalcem pritoževal, da je vojna povzročila draginjo. »Tako?« se je začudil kmet. »Pri nas ni nič draginje. Nasprotno! vse je postalo cenejše.« Začuden je vprašal dopisnika, kako to misli kmetovalec, na kar je dobil kratki in jedrnat odgovor: »Če sem si pred vojno hotel kupiti par škornjev, sem maral prodati prašiča; če prodam zdaj prašiča, si lahko kupim šest parov škornjev.«

Velik potres v srednji Italiji. Poroča se k potresu v Italiji, da potresni sunki 17. t. m. dopoldne so napravili posebno veliko škodo. Vsi sunki zadnjih dni imajo enak epicentrum, 100 do 200 km od Florence v Jadranskem morju in jih je smatrati za pričetek nemirne perijode, ki utegne trajati par mesecev. Poškodovani so posebno kraji: Rimini, Pesaro in Jakin. Rimini je znano kopalnišče v provinci Forli, katero so pridno obiskovali Avstrijci. Pesaro je tudi obrežno mesto, Jakin pa je znano pristanišče s prebivalstvom 40.000.

Za one, ki ne morejo spati. Mnogo jih je, ki ne morejo spati — ali radi skrbijo, ali vsled velike utrujenosti. Je pa tudi takih, ki ne morejo spati, ker se jim predobro godi, kajti prepoln želodec tudi rad moti spanje. Kdor ne more spati, naj poskuša vzeti dva kosa vate, ki je more za par vinarjev dobiti v lekarni. To vato naj namoči v hladni vodi in naj potisne v vsako nosnico po en kos vate. Vlažna vata ne škodi nič, more pa mnogo koristiti. Naš nos je v zvezi z možgani. Hladnost iz vate prihaja v možgane in jih osveža. Tako more človek potem zaspati.

Kura — rešiteljica. Na severnem bojišču je bil ranjen nemški narednik. Tovariši so ga videli, kako se je splazil na stran, a na pomoč mu niso mogli priti, ker so Rusi vsakega ustrelili, kdor se je prikazal. Šele čez teden dni so mogli iti gledat, kaj je z narednikom. Seveda so mislili, da ga najdejo mrtvega, a na svoje začudenje so ga našli še živega. Pokazal jim je belo kuro, ki je sedela v njegovi bližini, in je rekel: Ta je moja rešiteljica. Pozneje je povedal, da je bil že pripravljen na smrt, ko je prišla kura in si tik njega napravila gnezdo. Ko je bila zlegla jajce je odšla. Sedem dni in sedem noči narednik ležal na istem mestu in vsako jutro je prišla kura ter mu zlegla jajce.

Boržijanec na fronti. Na francoskem bojišču je te dni padel 68 let stari poročnik Henry Webber. Začetkom vojne se je prostovoljno oglašil za službo v armadi, a zaradi njegove starosti ga niso sprejeli. Toda Webber se ni dal ugnati: dosegel je, da je bil uvrščen v armado za službo izven bojišča, se s pridnostjo prerinil do narednika in končno tudi izposloval, da je prišel na fronto. Od letošnjega poletja se je udeleževal mnogih bojev in postal poročnik, a zdaj ga je dohitela smrt. Ta prostovoljec Webber je bil v civilnem življenju že 40 let šef velike bančne tvrdke in eden najbolj znanih in najbolj uglednih članov londonske borze. V borznem posloju v Londonu mu bodo vzdali spominsko ploščo.

Mlekarstvo v Sibiriji. Sibirija nam je bila večinoma znana kot dežela prognanstva, pri kateri imenu samem je že vsakogar polila kurja polt. V novejšem času smo izvedeli marsikaj, kar nas je poučilo baš o nasprotnem. Tako je n. pr. časopis »Danski pljoni« prinesel zanimivo statistiko o razvoju mlekarstva v Sibiriji. Prvi so se začeli pečati s to gospodarsko panogo priseljeni Dan-

ci, pozneje tudi Nemci in Angleži. Tudi združeno gibanje v Sibiriji so povzročili Danci. L. 1912 je bilo v guberniji Tomsk 654 združnih mlekar. To število je naraslo na čez 1000. Navedenih 654 mlekar je dobivalo mleko od 76.000 kmetov s 481.000 kravami. L. 1911 se je prodalo surovega masla za okroglo 25 milijonov kron. Zadruga v Sibiriji so združene v glavno zvezo z 120.000 člani, ki je prodala l. 1912. v Evropo 15 milijonov funtov surovega masla. Večji del izvoza je šel v Nemčijo, kakor je sploh Rusija bila glavna zalagateljica Nemčije s surovim maslom, kar je razvidno iz sledečih števil: Leta 1912 se je uvozilo v Nemčijo 45.553 ton surovega masla, l. 1913 pa tudi 54.239 ton, od tega je prišlo l. 1912 iz Sibirije 25.763 ton, l. 1913 pa 29.922 ton.

Le nič vode. Vojna je na poseben način vplivala na Nizozemsko. Naučila je Nizozemce, da se zdaj kopljejo. Pred vojno je bilo navadno tako, da so Nemci drveli v nizozemsko morskala kopalnišča, Nizozemci pa so se plazili po nemških gorah. Zdaj seveda ne morejo Nemci v nizozemsko kopalnišča in Nizozemci ne morejo na nemške gore. Tako so se Nizozemci letos zatekli v svoja lastna morskala kopalnišča in se tam tudi resnično kopljejo. To namreč ni dosti razširjena navada na Nizozemskem. V tej bogati deželi mora namreč hišni posestnik od kopalne sobe plačevati poseben luksuz - davek. Nizozemce je pa demokrat in zlasti državni sili v obliki davkov je odločno sovražen. Zato ne sežida v svoji hiši kopalne sobe, samo da mu ni treba plačati dotičnega davka. Po verodostojnih poročilih nimajo na Nizozemskem niti v odličnih hišah kopalnih sob, ampak se perejo v kuhinjah. Nizozemec je namreč snazen, samo davka od kopalnih sob ne če plačati in v morju se ni hotel kopati. Zdaj je pa vojna prisilila Nizozemce, da se kopljejo v morju in ribiči na nizozem. Obrežje se kar ne morejo načuditi, da poskakujejo zdaj njihovi lastni rojaki v ono morje, kjer so se prej kopali sami tuji in rado vedno se vprašujejo, če je morda prišel ob veljavo stari nizozemski rek: Le nič vode.

Stoletnica cigarete. Pred sto leti je bila cigareta po evropskih deželah skoro nepoznana stvar. Poznali so jo le diplomatje in visoko plemstvo. Izdelovati jo je začel v Hamburgu neki podjeten trgovec, ki je dolgo živel v Srednji Ameriki. Splošno poznana v Evropi je postala cigareta po francoskih četah, ki so se pod Napoleonom borile na Španskem, se seznanile s cigareto in se naučile delati jo. Povrnivši se iz Španke, so se razteple po Franciji in Nemčiji. Tako se je uživanje cigarete razširilo, tako, da se danes natekajo z njo milijoni, ki so postali nje pravi sužnji. Saj jej nje slavitelji pripisujejo lastnost zdravila za najrazličnejše bolezni. Kdor duševno dela, mu je v pobudo; sanjača odva-ja v kraljestvo fantazije, razburjen-cu blaži živce, zaljublencu daje korajžjo, da si upa govoriti; temu omamlja skrb, drugemu ubija živce pri zobobolu; največji užitek pa daje po obedu pri črni kavi. Danes spada cigareta vsled vojnih dogodkov med tiste predmete, ki se težko dobivajo. Kadilec ima ž njo svoj križ kakor ženska z nakupovanjem mleka. Drenjati se mora okoli tobakaren. Poprej si kar skočil v tobakarno in dobil, kar si želel: »memfis«, »sport«, »egiptovski«, »princeze«... Danes pa ne teh ne onih, marveč obžalujejo skomiganje prodajalke z rameni.

Ženini in neveste iz vladarskih rodov. Profesor dr. Spiess piše v »Vossische Zeitung«: »Ožji in ožji postaja krog, v katerem bodo po vojni močniki mogli izbirati za življenje. Kneгинja Katarina Radziwill meni v svoji v Londonu izdani knjigi »The Royal Marriage Market of Europe« (Kraljevski ženitovanjski trg v Evropi), da bo največ žalovanja na Nemškem. Nemci da imajo zelo radi zakonske zveze z Rusijo. Z ozirom na to naveda kneгинja Katarina Radziwill jako smešno anekdoto: Govori se o neki nemški kneginji, ki ima kakih šest ali sedem hčera, da je po ultimatumu nemškega cesarja Rusiji prestrašena vskliknila: »Kako je le mogel to storiti?! To je prava blaznost! Zdaj ne bodo naše hčere nikdar več dobile kakih velikih knezov za možje.« — In kaj bo usoda nemških princezin, o katerih pravi pisateljica navedene knjige, da imajo silno pretirane zahteve, a manj kakor skromno do-to?« Zadovoljiti se bodo morale z navadnimi umrljivimi možmi, a tudi to iz navedenega razloga ne bo ravno lahko. Najboljša upanja imajo ba-je lahko hčere ruskega carja, ki bo-do po vojni lahko napravile sijajne partije in bodo »jako dobre sopro-ge.« Nihče na svetu pa nima tako vi-

sokega kurza, kakor ruski prestolonaslednik, »o čegar bodoči soprogi že med narodom mnogo šepetajo.« Ker je edini sin carja, se bo v svrhu zagotovitve dinastije moral zgodaj oženiti. Nemške princezine nočijo več na Rusko, možnost izbiranja je torej omejena. Na Švedskem in na Danskem imajo razna upanja in mnogo se govori o malih grških princezinah. »Hrepenenje vseh samskih članov vladarskih rodbin« je vladarica Luksemburga, velika vojvodinja Marija Adelaida, ki je 21 let stara, ima od države velike dohodke in ima več milijonov zasebnega premoženja. A ta velika mlada vojvodinja ima svojo glavo in je že pred vojno odpisala marsikako košarico. Člani kraljevske rodbine rumunske so zdaj glavne osebnosti glede njih bodočih zakonskih zvez. — Kneгинja Radziwill proročuje, da se bo carjeva najstarejša hči poročila z angleškim prestolonaslednikom, angleška princezinja Mary pa z ruskim velikim knezom Borisom.

Za kulisami. Ker je zabranjevala nemška vlada vsako javno razmotrivanje o ciljih vojne, o politiki aneksije ter sploh vsako politično kontroverzno, se je zlasti o ciljih vojne razvila prav bujna tajna literatura. Zlasti gospodarska združenja so se živahno bavila s temi vprašanji ter so zahtevala celo v adresi na državnega kanclerja čim obsežnejše aneksije. Adresa na državnega kanclerja je bila združenjem samo pretveza, da so spravila svoje ideje pod roko v svet. Podobne zahteve so stavili profesorji, uradniki in pisatelji ter tudi ti svoje zahteve razširjali. Pa tudi nasprotniki velikih aneksij so se posluževali istega pota preko državnega kanclerja za razširjanje svojih idej. Proti tem spisom so oblasti takoj nastopile ter te spise konfiscirale in sploh z vso strogostjo posegle v vrste teh pacifistov. Ta literatura je že eno leto mrtva, samo pacifisti, ki so ožji somišljeniki Liebknechta, še tu in tam spravijo med svet kak letak, ki pa ostanejo večidel tajni. Pa tudi aneksionistična literatura je zašla na nova pota ter se vedno bolj obrača proti nemškemu državnemu kanclerju samemu. Avtorji pa prihajajo sedaj celo že s svojimi imeni na dan in državni kancler je te avtorje, med njimi profesorje in državne uradnike v državnem zboru pošteno oštel. Uspeh je bil, da so začeli izhajati novi anonimni in silno ostri pamfleti na kanclerja. Vlada si ni mogla več drugače pomagati, kakor da je ustvarila »Nemški narodni odsek«, ki je začel s 1. avgustom delovati na shodih ter si je vzel za vodilo srednjo pot. Predsednik je knez Wedel, bivši nemški veleposlanik na Dunaju, toda samo po imenu, ker se mudi na Švedskem. Njegova naloga je držati Bethmanna, sicer pa se zavzema za »realne garancije« proti zapadu in za razširjenje proti vzhodu. Uspeha ta odsek ni imel, nasprotno se oglašajo v Nemčiji vedno bolj glasno zahteve, da bodi razmotrivanje vojnih ciljev prosto.

Ruski vohuni na Romunskem. Bukareški list »L' Eclair des Balkans« piše pod naslovom »Rusko vohunstvo v romunskih Karpatih«: Pred kratkim smo govorili o celem roju ruskih vohunov, ki se potikajo v okoliših naših obmejnih utrd. Po pogostih potovanjih razvpitega gospoda Mellasa potuje sedaj skoraj vsak dan neki plavolas Rus, ki je črno oblečen in nosi pod telovnikom ruski jopič iz črne svile. Ta skrivnostni Rus se meša med potnike in nikdar ne ostane dalje časa kot četrte ure v istem predelu. Na kolodvorih napravlja beležke in se pogovarja z dvomljivimi osebami. Ta skrivnostni Rus vohuni na progi Valea Larga-Predeal. V Bukareštu so poleg hotela »Union« nahajala neka mlekarja, ki jo upravlja neki Rus po imenu Micovski. Ta mlekarja je zbirališče vseh ruskih vohunov, ki niso dovolj

elegantni, da bi posečali Capšovo slaščičarno. Plavolas Rus zahaja redno v mlekarno Rusa Micovskega. Te dni je bilo videti tega Rusa, kako je v največji hitrici zapustil mlekarjo, da bi dospel do vlaka, ki odhaja ob 5. uri iz Bukarešta v Predeal in s katerim se je tisti dan vozil tudi kralj Ferdinand in vsa kraljeva rodbina v Sinajo. Isti dan so videli tega Rusa tudi na kolodvoru v Plojestih, kjer je tudi napravljal razne beležke in oddajal pisma. V Baicoiu se je razgovarjal z nekim tudi neznanim Rusom, Plavolas Rus ima zaupnega prijatelja po imenu Brazinovič. Ta Rus stanuje v vili gospoda Mihajla Cantacuzena v Florestih in prejema vsak dan zavojce in pisma, ki mu jih ta plavolas Rus prinaša osebno. Gospod Mihajlo Cantacuzene bi nas mogel pomiriti glede te stvari, kajti bilo bi zelo žalostno, če bi bila njegova vila tudi brez njegove vednosti skrivališče ruskih vohunov. Plavolas Rus nikdar ne stopa iz vlaka na istem kolodvoru. V terek je izstopil v Baicoiu, dan nato se je peljal v Valea Larga in je dospel zvečer v Sinajo. Marljivi obiskovalec borne ruske mlekarne se vozi vedno v prvem razredu in prav razuzdano razmetava denar. Vprašamo torej bukareškega policijskega prefekta, ali ve, kaj se godi pri Micovskem? Vprašamo nadalje: Kdo je Brazinovič, gost gospoda Mihajla Cantacuzena? Vprašamo končno: Ali je skrivnostni plavolas Rus, ki se potika okoli strelskih jarkov v romunskem obmejnem ozemlju, vohun, ali ni? Na ta tri vprašanja pričakujemo odgovora bukareškega policijskega prefekta.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

za »vdove in sirote padlih junakov III. zbora« Fran in Irma Stupica, tu 50 kron, povodom rojstnega dne Nj. Velikanstva.

za »Ciril - Metodovo družbo« Logaški prijatelj fin. komisarja Korbarja v njegov spomin zbrali 10 kron. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

dne 17. avgusta: Ludvig Tschada, sin hranilničnega uradnika, 10 let, Karlovska cesta 15. — Ivan Fister, posestnik, 64 let, Cesta dveh cesarjev 6. Rudolf Cernohuby, pešec, v rezervni vojski bolniči v Marjanšču.

Dne 18. avgusta: Elizabeta Richter, krojačeva vdova, 81 let, Japljeva ulica št. 2.

V deželni bolnici.

Dne 14. avgusta: Neža Podjed, bivša babica, 80 let. — Marija Škofic, dninarica, 63 let. — Marija Sluga, zasebnica, 77 let. — Adalbert Krompa recte Latonček, sprevodnikov sin, 5 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

V okrepitev pljuč priporočamo prsno in hrbtno masažo s Fellerjevim poživljajočim rastlinskim esencnim fluidom z znamko Elsafluid. S tem se poživijo delovanje kože in obtok krvi in pokrepa ves organizem. 12 steklenic tega dobrodejnega domačega sredstva pošlje kamorkoli franko za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 238, Hrvatsko. V vsaki hiši naj bi bil. Priporočga mnogo zdravnikov. Na 100.000 zahvalnih pisem. Naročite obenem Fellerjeve mlo odvajajoče rabarberske kroglice z znamko Elsa-kroglice, 6 škatlic franko samo 4 K 40 vin. (fe)

Zahvala.

Za vsa iskazana nam sočustvovanja povodom smrti našega predobrega soproga, oziroma očeta, gospoda

Vinka Soršaka

krojaškega mojstra v Spodnji Šiški št. 95

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

2673

Žalujoča rodbina.

Stanje denarnih vlog je značilo **K 111,852.108.00.**
koncem meseca julija

Glavnica **K 40,000.000.—.**

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kredite za aprovizacijske nakupe in financiranje vojaških dobav.

Učenka

želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom v mestu ali na deželi.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »Učenka/2544«.

Spodnještajerska

VINA

bela in rdeča, v poljubni močini in po zmernih cenah, oddaja

L. južnoštaj. vinarska zadruga v Celju.

2306

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

— Priporočila osebno izbrane —
novosti z Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za dame in deklice kakor tudi bogata zaloga žarnih klobukov.

Solidno blago. Priznane nizke cene. Popravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbivo z obratno pošto.

Kupi se dobro izvežban

fermač

čista pasma (jerebičar). Pogoj 8 dnevnega preskušnja.

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«

Lepa, na pol suha

slanina

približno 500 kg, tudi za zabelo uporabljiva, se proda.

Cena in drugi pogoji se izvedo pod »Slanina 2632« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

2632

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 689
M. GELEHAUS, oblastveno avtor in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

M. & E. Skaberné

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila,
Ljubljana, Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!

SODE

prazne od petroleja, jedilnega olja in donat. špirta, kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah trdka

Ivan Jelačin, 1757

Ljubljana, Rimska cesta štov. 1.

Karel Linhart

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk.

Nikljaste vojne ure, ure v zapornicah z radijskim kavalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur »Omega« po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo najbolje.

ORCEVA KOLE
SO PALE
AGOREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LJUBLJANA
MARIJE TEREZIE CESTA 14
POULISET, nasproti KOLJEJA

Nobenega povišanja cen radi obilo zalogo.

Britve, vefine kakovosti, takoj za uporabo, brušene á K 3. 4. 5. 6.

Brivski aparati, S. Gillette, v elegantnem nikeljastem etuiju s 6 rezervnimi klinami K 6.— in K 8.80; v finih kasetah z ogledalom, čopičem itd. s 6 klinami K 7. 50 in 12 K. — Najboljše la. specialne garancijske klime tucat K 3.60.

la Solinger stroji za striženje las z dvema česaloma K 7.50. Pošilja po povzetju. Vojno poštno pošiljate proti vpslatvi zneska v naprej z dodatno 1 K za porto.

Specijalna trgovina za solinske jeklene predmete

A. WEISSBERG, Dunaj II.,

Untere Donaustrasse, 23/III., oddelek IV.

Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis. Slovenska korespondenca. Zastopniki se iščejo.

Paff brzošivalne stroje

v navadnih in najfinejših opreham

z 10letno pisarno garancijo

kakor tudi najbolj priljubljena

Puch vozna kolesa

priporočila trdka

IGN. VOK,

Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.

Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.

Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakev in firnežov

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, karbolineja, čopičev, steklar. kileja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

1 2 3 4 5 6

: Spretna prodajalka :

zmožna slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, se sprejme za prodajalno čevljev od 1.—15. sept. Stroške večje imajo prednost. Tudi čevljarski vajenec se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plačilnih zahtev je poslati na „Kohstoffvereln der Schumacher“ v Celju. 2665

SOBO

s posluževanjem kuhinje iščeta omožena brez otrok. 2657

Ponudbe pod „Slovenka/2657“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda“.

Vila z vrtom

se prodaja.
Cesta na Rožnik 41, Ljubljana. 2667

Prodaja se 2674

moško kolo

malo rabljeno, po nizki ceni.
Resljeva cesta št. 4.

Starjša

gospodična

simpatične zunanosti, s premoženjem se želi poročiti s starejšim, boljšim gospodom. 2663

Ponudbe pod „Srečno/2663“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Kranite podplate

z mojimi preparati, ki varčujejo podplate. Ambo daje vsakemu podplatu 4 kratno trpežnost. Ambo prihrani vsaki družini letno 50—250 kron na podplatih in čevljih. Cena 1 1/2 krone, 3 steklenice K 4, 6 steklenic 6 K. — Kémeny, Košice (Kaschau I.) poštni predal 12/1 c, Ogrsko. 2216

trgovski pomočnik

(skladiščnik)
za trgovsko podjetje specerijske stroke. Vstop 15. septembra event. 1. oktobra. Plača po dogovoru. Dopisi na upravo „Slov. Nar.“ pod šifro „Kolonial/2607“.

Meblovano**stanovanje**

v vili, obstoječe iz 2—3 sob s pečmi, kuhinje, verande in parka, se odda v Kamniku. Zelo ugodno za begunce. Več v trgovini

A. Šinkovic nasl. Soss & Co., Mestni trg. 2660

Ključavničarji, kovači in železostrugarji

dobe stalnega opravila v Kranjski železniški tovarni v Kamniku. 2659

Poslovilo.

Her se pri odhodu nisem mogel pri vseh gg. naročnikih osebno posloviti, se jim tem potom za naklonjenost iskreno zahvaljujem. Obenem pa se priporočam za naklonjenost in naročila dela gospodom v mojem kraju Rajhenburg, kamor se danes preselim. 2668

Toplice pri Zagorju, 18. avg. 1916.

Juan Zorko, krojaški mojster.

2664

2664

2664

2664

2664

2664

moško kolo

se kupi. Ponudbe na drogerijo KANC v Ljubljani, židovska ulica št. 1.

Vermut vino

najboljše kakovosti se dobi v sodčkih od 56 litrov naprej po primerno nizki ceni pri 1949

M. Rosner & Co. v Ljubljani.

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rila balsam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obščinacov. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Potenje nog, rok, pazduhe naglo odpravi lita-prasek. Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone. Kémeny, — Košice (Kassa) i Postfach 12 824, Ogrsko. 1930

Armadne zapeljave

Armadne zapeljave natančno regulirane iz niklja ali jekla K 12, 16, 20; z radijskim svetilnikom K 16, 20, 24; v srebr. okrovju K 18, 24, 28, z radijskim svetilnikom K 30, 36. Srebrna zapeljavnica K 30, 36, 40, 14 kar. zlata zapeljavnica K 100, 120, 140; 3letna pism. garancija. Pošilja se po povzetju. Nikakega rizika. Zamena dovoljena ali se denar povrne. Prva tovarna ur

JAN KOVÁČ, c. i. kr. dvor. dobavitelj, Most (Brno) 1467, Češka. Brezplačno pošiljatev mojega gl. kataloga na željo vsakemu.

Podplatni odpadki

za podpetnike in popravila kg 3 K; največji kompletni podpetniški koščki kg 5-80 K; kompletni celi podplati za otroke in ženske kg 8-90 K; kompletni celi ženski in moški podplati kg 13 K. Po povzetju poskušna pošiljatev 4-10 kg vsepovsod 2672

BRAUN, Grader, Neutorgasse št. 41.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazenskopravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

otroških vozičkov

iznajeti ali kupiti v vsaki množini. Kupuje v vsaki množini. Franc Guss, slikarsko in plesk. podjetje, Schumannsgasse 15, Gradec. Ponudbe z navedbo cene. 2671

Gramofon

se prodaja v ulici na Grad št. 6. Ogleda se lahko od 5—7 ure.

Vajenec

iz boljših hiš, zmožen obeh dež. jezikov, se takoj sprejme pri juvelirju in zlatarju

Kaj. Delič, Soteska ulica št. 10, II. nadstr.

Trgovski sotrudnik

maufakturiist, vojaščine prost, se sprejme takoj. Istotam se sprejme v poduk krepak 2586

vajenec

Ponudbe na poštini predal 100, Ljubljana.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 2656

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vseh vprašanjih se prisi za odgovor znanja.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Polljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

Laneno olje in firnež iz lanenega olja

kupuje v vsaki množini. Franc Guss, slikarsko in plesk. podjetje, Schumannsgasse 15, Gradec. Ponudbe z navedbo cene. 2671

Gramofon

se prodaja v ulici na Grad št. 6. Ogleda se lahko od 5—7 ure.

Vajenec

iz boljših hiš, zmožen obeh dež. jezikov, se takoj sprejme pri juvelirju in zlatarju

Kaj. Delič, Soteska ulica št. 10, II. nadstr.

Trgovski sotrudnik

maufakturiist, vojaščine prost, se sprejme takoj. Istotam se sprejme v poduk krepak 2586

vajenec

Ponudbe na poštini predal 100, Ljubljana.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 2656

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vseh vprašanjih se prisi za odgovor znanja.

Gospodična

v 24 letni dobi, tihega značaja, simpatična z nekoliko premoženjem

se želi poročiti z boljšim gospodom.

Ponudbe pod „A. F./2637“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Gonoktein.

Najnovejšo izkušeno sredstvo proti akutnemu kroničnemu kapavcu (triperju), belemu toku, cystitidi, črvesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja. O Gonokteinu piše: „Casopis čeških zdravnikov leta 1912. števil. 14.“

Eno izmed mnogih sredstev, ki ga lahko toplo priporočamo v resniški praksi je takozvani Gonoktein. Spaja v sebi vsa dobra svojstva in prekaša vsa druga sredstva.

Gonoktein ovira s svojim baktericidnim delovanjem nadaljevanje vnetnega procesa v zadnjem delu sečne cevi, kakor tudi pojave komplikacij. V slučajih, ki smo jih mi imeli, preiskovali smo tudi vodo, ter nismo opazili niti najmanjših sledov draženja ledvic, a bolniki se nikoli niso pritoževali, da jih boli na lumbalni strani.

Dobro spričevalo temu antigonokliku daje tudi okolnost, da so bolniki, opazivši, kako je sobolnikom odleglo, sami zahtevali, da dobe ta preparat.

Zahtevajte literaturo in prospekt. Dobi se v vseh večjih lekarnah.

Škatljica K 6.—

Ljubljana: Lekarna „Trakosey“.

Zagreb: Lekarna „Salvator“ B. Mitelbach, Jelačićev trg.

Proizvajala: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.

Behavatelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

2664

krava s teličkom

Ogleda se Karlovska cesta št. 4, Ljubljana. Odda se v najem takoj ali pozneje 4 orale

zemljišča

z vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji in stanovanjem in to v bližini mesta Ljubljane. Jako pripravno za gostilničarja ali kakega drugega obrtnika. 2662

Vprašati je v upravnishvo „Slov. Naroda“.

Pisarniško moč

izvežbano v notarski stroki, zmožno slov. in nemške stenografije in strojepisja sprejme notar na Sp. Štajerskem.

Ponudbe pod „Dr. B. 1916/2670“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

2675

vajencev

za mizarstvo in tapetništvo v tovarni pri trvdki

Ivan Mathian, o. in kr. dvor. založ. v Ljubljani.

Gospodična

22 let stara, z večletno prakso v mešani trgovini, zmožna slovenskega, češkega in nemškega jezika ter strojepisja na »Oliver«, želi premeniti mesto v mešano ali manufakturno trgovino. Ponudbe sprejema V. Paleček, Gorjenjavo nad Škofjo Loko.

Suhe gobe

vinski kamen, med, vosek, kumno in janež

ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina 2267

Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

MALINE

kupuje Lovro Sebenik, Sp. Siška pri Ljubljani. 2459

Usnje in čevlji

samo na debelo priporoča in še vedno razpošilja IVAN KOMIDAR, Dunaj II, Rothe Kreuzgasse 5. In sicer boks teletine, konjski boks, ševro, gladke mazane, ovčine in tudi izgotovljene gornje dele (Oberteile), čevljarske potrebščine itd. Čevlje za štrapač in fine moderne vseh vrst in velikosti. Pri vprašanjih za cene je točno navesti le, kar se želi naročiti. Plačilni pogoji novih odjemalcev so: predplačilo proti računu; pri starih po navadi. Manj kakor 1 ducat ene vrste pri usnju ali 1/2 ducata čevljev ene vrste mešanih velikosti se ne pošilja niti za vzorec.

Mal**lokal**

z izložbenim oknom

se išče za 1. september

oziroma pozneje v sredini mesta.

Ponudbe pod „1000/2659“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

2659

Raj je prav in kaj ni prav.

Marija Kmet.

»Da so ženske take zdaj! Da komaj čakajo trenutka, da pridejo kakemu moškemu v roke. To na noben način ni prav!«

»Čakaj, prijatelj! — Življenje je kratko in vsak živi in bi rad živel, kakor mu prija najbolj. Vsak vzame to, kar ima najrajši, če le more doseči kaj takega. Kaj bi torej zameril, če žive vse ženske tako, kakor jim je všeč.«

»Toda — prosim!«

»Kdo more sploh najti mejo med tem, kaj ni prav in kaj je prav!«

»Oho — čakaj! — meja je pač — na primer —«

»No?«

»Na primer — vzemimo prav navadno vsakdanost: Dva se skregata. Eden v jezi udari drugega, ki ga je razžalil. To vendar ni prav?«

»Popolnoma prav. Čemu bi se ne maščeval? Ima li kdo pravico vpiti nate in te oštevat?«

Dobro. Pojdva dalje!

»Nekdo te razžali pred ljudmi, ki bi te morali spoštovati — recimo na primer učitelja v priči staršev njegovih učencev. Razžaljeni učitelj zahteva, da naj vodstvo posreduje, da dobi učitelj javno zaščeno. Vodstvo tega ne stori, ne mara storiti radi ljubege miru. Je to prav?«

»Popolnoma prav. Če bi omejeno vodstvo prisililo dotičnika, da javno prosi odpuščanja, potem bi oni kahal jezo še dalje, prišlo bi morda celo v časopise — razne polemike in tako dalje bi bile posledice tega — konec koncev — šola bi prišla v slabo ime, češ, pogledajte jih, sovraštvo sejejo med ljudstvo. Torej ima vodstvo prav.«

»O ti! Vse pa vendar ni prav?«

»In zakaj bi vse ne bilo prav?«

»No — še dalje: Nekdo se poroči le zaradi bogate nevestine dote. Ko pa dobi denar v roke, mu je žena deveta briga, zanemari jo in živi ničvredno življenje. Gotovo tako početne ni prav.«

»Nevesta bi morala vedeti že prej, kakoga človeka ima pred seboj. Sploh bi si morale bogate neveste zelo, zelo izbirati ženine, ker morajo pač vedeti, da večina gleda le njihov denar. No, pa k stvari: Mož ima denar, preje mu je šlo hudo — užil bi rad življenje — torej — prav je.«

»Če bi šlo po tvojem, bi se obrnil ves svet!«

»Ne, prijatelj — že dovolj je vse narobe — ni —«

»No — čakaj, še to-le: Nastanejo besede — opravljanje in obrekovanje — dotični, katerega so opravljali, prime nekoga za besedo.

»Ti, to in to si govoril o meni!« A tisti, ki je res obrekoval, se začudi in pravi: »Jaz? Obrekoval? Tebe?«

»Kje je to mogoče! — Še nikdar nisem govoril o kom kaj slabega — o tebi pa sploh ne!« In — no, ali je to prav, da ne prizna svojih besed? Je to prav?«

»Gotovo, gotovo je prav!«

»Pa vendar — na kakšen način?«

»Tako: Če bi dotičnik priznal svoje besede, bi jih moral v najmanjšem slučaju preklicati javno, v večjem slučaju bi bil celo tožen. Ko pa reče: Ne — ničesar nisem rekel — in še prisiže na to in dá častno besedo — pa je stvar lepo v kraju — konec. Oba morda se sežeta v roke in sta potem največja prijatelja.«

»Da — prijatelj — to vendar ni lepo!«

»Lepo — lepo ne rečem, da je! A prav je.«

»In častna beseda?«

»Častna beseda je tako nekaka formula, šminka — kdo še da kaj nanjo!«

»A potem vendar propade vsa morala, če bi ljude delali tako?«

»Saj delajo — vsi delajo tako. Le po barvi jih ne poznamo, ne poznamo mi, ki smo še preveč navezani na lepoto.«

»Hm — aha, zdaj sem se spomnil, poslušaj! Bil sem pri nekem društvu. Na vse načine sem delal na to, da bi izločil iz odbora nekoga, ki ni bil zmožen nikakega dela v prid društvu — da celo prepire je sejal

in bil v napotje društvu razvoju. In vendar avtoritete so naročile: pa prav tega moramo voliti. Je pa to prav?«

»To je prav. Če bi dotičnika ne bili izvolili, bi bil jezen na vse, bi prešel v nasprotni tabor in bi škodoval društvu še v veliko večji meri.«

»A — to je pa čudno, kar slišim od tebe! Sicer ti moram po tihem nekako pritrjevati — namreč, večkrat sem bil v življenju v čudnih dvomih, razočaranjih, pa kakih razočaranjih! Prav gotovo sem vedel časih, da je to in to — tako in tako prav — na — pa je prišlo prav narobe. Prijemal sem se za glavo — mislil in mislil — pa mi ni šla skupaj vsa ta mešanica. Kaj tako se mora živeti?«

»Tako, tako. Življenje je velika umetnost. Nikdar ne smeš biti s pestjo ob mizo in vpiti: »To ni prav in ni prav!« Ne — le namuzati se smeš in povedati z mirnim glasom kot čisto in pravo resnico prav to, o čemer veš, da gotovo ne more biti prav. Potem bo pa vse prav.«

»Ali — čakaj — to se pa vendar meša vsesкупaj — tako vendar ni mogoče!«

»Da — tako se človeku zmešata navsezadnje pojma, kaj ni prav in kaj je prav, da boš trdil poslej prav narobe. To, kar ni prav, boš dejal, da je prav, in kar je prav, boš rekel, da ni prav. In v tej mešanici je umetnost — velika umetnost!«

»Prav nečedna umetnost. Grdobija je to! Le čakaj, nisem še ugnan. Povej — to pa menda ni prav, da je vojska? No?«

»Eni pravijo, da je prav, da je itak preveč ljudi že bilo na svetu.«

»Ah, veš, to je že — oprost — to je surovo!«

»Prav. In življenje te ne boža z zametastimi rokami. Dolga pot je do tega izpoznavanja — in kruta.«

»Ah, potem pa ni prav, da smo na svetu!«

»Vidiš — si spet na stari poti. Prav je, da smo na svetu — popolnoma prav, ker tak je zakon narave — in vse zakone moramo spoštovati.«

»No. Zlat sem pa v kraju. Torej bi bila vsaka reč prav?«

»Ne. Tudi lahko vse ni prav.«

»Ti se norčuješ že ves čas?«

»Ne. A nihče ne more določiti meje, kaj ni prav in kaj je prav.«

»Žalostno!«

»Pa resnično!«

Nekaj besed o kunčjem mesu.

Pod Rožnikom imamo priložnost ogledati vzorno rejo kuncev, kakoršne doslej še ni bilo videti tu pri nas. Naši dosežani rejci so imeli rejo kot šport, le v industrijskih krajih je gojil kunec že dalje časa zaradi mesa. V Zagorju ob Savi imamo v koloniji mnogo praktičnih zajčjih hlevov in ravno letos se je reja kuncev zelo razmnožila. Žal, da ljudje niso bili v največji slučajih poučeni o najprimitivnejših pojmih kunčje reje. Od tod prihajajo tudi številni neuspehi in velika škoda, ki jo trpi rejec zaradi slabega gospodarstva. Vse pa kaže, da bodo tudi kunčje meso kmalu zavzemalo v prehrani veliko mesto, kakor je bilo to doslej le v Belgiji, na Francoskem in v Angliji. Od tam smo tudi dobili mnogo res lepih živali, ki se odlikujejo po mnogih dobrih lastnostih. Ker pa imamo sedaj tudi pri nas že lepe pasme, nam ne bo treba biti odvisnim v tem oziru od sovražnih držav. Razni predsodki, ki jih imajo ljudje o kunčjem mesu so popolnoma neosnovani in številni slučajji potrjujejo to. Kolikokrat se je že zgodilo, da so jedli ljudje nevedoma kunčje meso, pa so hivali na vse pretege, kako da so dobre »piške« ali »zrezki« itd. V vojnem času smo se navadili že marsikaj in zakaj ne bi sevali tudi po kunčjem mesu. Profesor dr. Raebiger, vodja bakteriološkega instituta v Halle na Sali pravi, da vsebuje kunčje meso 59-85% vode in 40-15% trdih sestavin, dočim imajo druge mesne vrste od 68-75% vode in le 24-31% drugih sestavin. Torej je kunčje meso po svojih sestavinah izmed najbolj redilnih. Treba je le pravilne priprave in vsi dosežani predsodki bodo takoj odpadli. Kunčje meso je pripravno za vse vrste jedi.

Veliko važnost polagam na razne juhe, da prihranimo drago mast. Tako je nam maloznana juha poljski ali ruski boršč, o kateri pišejo naši vojni vjetniki. Napravljajo se jo skoraj tako, kot zeliščno juho, le da je v njej tudi meso raznih vrst. Tako je bi jo napravili: Mladega kunca zrežemo na primerne dele in ga mehko skuhamo z raznimi zelišči kakor: peteršiljem, zeleno, kolerabo, korenčkom, čebulo in zeljem. Našteto sočivje zrežemo na male kocke in rezance. Lahko pridenemo tudi na kocke zrezanega krompirja. Osolimo in popopravimo in juha je gotova. Če pa pridenemo tej juhi za dobro pest gob, lahko juho okisamo. Zraven napravimo pa ali žganice, cmoke ali žličnice. Zadnjih ni treba posebej kuhati — zakuhamo jih kratkoma v juhi. Obara iz zajčjega mesa je prav dobra. Za gulaš ali paprikaš je kunec zelo pripraven. Lovsko pečenko napravimo tako: Kunca nadrgnemo s stolčnimi brinovimi jagodami in poprom ter ga nasolimo. Zavijemo ga v smrekove vejice, (ki smo jih malo potolkli) in ga zavijemo v kisu namočeno ruto. Nato ga obtežimo in ga pustimo dva dni na hladnem prostoru. Potem ga po poljemo z vročo kvašo (paco) in delamo ž njim kot z divjačino. Priporočati pa je, da namočimo kunčje meso pred pripravo v slani vodi, kjer naj leži pol ure. Sploh je uporaba kunčjega mesa raznovrstna. Kdor se zanima za pripravo tega mesa, naj si naroči: Kaninchenfleischküche Lehrmeister - Bibliothek št. 334-335, stane 40 Pf in se naroča pri Hachmeister & Thal, Wien I. Opernring 3, ali potem domačih knjigarn. — Račič Božo.

Milo za domačo rabo.

Milo je kem, spojina maščobe in luga. Vsaka maščoba je za izdelovanje mila dobra; goveji in ovčji loj, svinjska mast, sploh vsaka živalska maščoba in vsa maščoba, ki odpade v gospodinjstvu. Tudi olivno, repično, bučno olje, olje iz solnčnic, dalje mešanica raznih maščob — vse je za izdelovanje mila pripravno. Maščoba je lahko tudi žarka (žaltova) ter za kaj drugega neuporabna. Kdor nima večjih zalog maščobe, naj jih počasi sproti zbira. — Lug kakršnekoli vrste je za napravilo mila dober. Doma se lahko napravi lug iz pepela, najboljši iz bukovca. Da se pa napraviti tudi iz 5 delov apna in 1 dela sode. Iz pepela napraviš lug, če ga poliješ z vodo ali krompom. Dobro je, če dodaš nekaj živega apna. Postopanje pri napravi mila pa bodi sledeče: Maščoba, ki v gospodinjstvu, ozir. gospodarstvu ni več za rabo (bodisi živalska mast ali olje, pokvarjena ali ne!) se naj sproti v kad ali pokončen sod devlje. To mast ali mešanico je treba vedno zalivati z lugom, ki naj bo vedno pripravljen v čeburu, stoječemu toliko višje, da tekočina iz njega lahko odteka v spodnjo kad z mastjo. Lug se dela v čeburu sproti iz pepela in vode; a voda mora pepel vedno pokrivati. Od časa do časa treba vreči v čebur nekaj novega pepela, obenem pa kos živega apna, da ostane lug bolj pereč ali jedek. Kadar koli damo v kad za maščobo kaj tolašče, spustimo skozi veho v dnu iz čebra na maščobo nekaj luga. Lug in maščoba se v spodnji kadi predelata sama od sebe brez kuhanja v milo, ki je sicer tekoče, a prav porabno za pranje in čiščenje. Če se nabere v kadi več mila nego ga je treba sproti za dom, pa to tekoče milo osolimo in prekuhamo v trdo milo na sledeči način: V posodo, v kateri hočemo milo kuhati, nalijemo vode, jo močno osolimo, prilijemo tekočega mila in to mešanico kuhamo. Ko se dobro prekuha (treba za to par ur), jo odstavimo, da se ohladi. In posnemo raz tekočino pene. Te pene so milo. Pene spravimo v posodo, v kateri se dajo topiti, jih razpustimo na ognju in jih vlijemo v drugo primerno posodo, da se shlade in strdijo. Ko se to zgodi, je milo gotovo; treba ga je samo razrezati v kose in spraviti. Če pridamo mešanici, predno jo kuhamo, nekaj čiste smole ali pa terpentina, je milo lepše barve in

bolje za rabo. V gospodarstvih pa, kjer imajo naenkrat po več za kuhanje mila pripravne maščobe, n. pr. kjer pobijejo za dom voja ali kravo, bo pa bolje, ako kuhajo milo iz loja po sledečem navodilu: Na vsakih 10 kg loja vzemi 3 kg živega apna, 23 litrov mehke vode (deževnice ali rečnice), trideset kg sode in 3 kg soli. Iz tega napraviš milo tako-le: Apno spravi v kad, naškropi ga nekoliko z vodo, kad pa zakrij. Po 15 do 20 minutah je apno ugašeno in razpade v prah. Na to apno strši sodo. Ko preteče ura, dolivaj v presledkih vodo, mešaj pa neprestano. Nato pusti, da se tekočina ustavi in gošča posede. Čisto tekočino, ki je na vrhu in ki je lug, pa pristavi skupno z lojem k ognju. Ta mešanica naj vre 4 do 5 ur, na kar jo z gori navedeno množino soli. Na ostanke mešanice apna in sode nalij iznova 23 litrov deževnice ali rečnice, zmešaj to brozgo, in pusti, da se ustanovi. S čisto tekočino, katero dobiš iz tega, zalivaj milo, ko ga kuhaš. Ko se nabere milo na vrhu v obliki pen, ga posnami in daj v primerni posodi k ognju, da se razstopi, prelij v drugo posodo primerne oblike, v kateri se naj shladi in strdi, potem ga razreži v kose, spravi ga na hladno in ga rabi!

2653

U 243/16/4

V imenu Njegov. Veličanstva cesarja!

C. kr. okr. sodišče v Višnji gori je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnika opravitelja, obtoženke Ane Ahlin o obtožbi, katero je dvignil javni obtožitelj zoper Ano Ahlin zaradi prestopka draženja in je po predlogu javnega obtožitelja, naj se kaznuje obtoženka, in po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obtoženka razsodilo tako:

Obtožena Ana Ahlin, rojena Štrus, po domače Dušovka, 37 let stara, posestnika žena na Peči št. 1 je kriva, da je sredi junija 1916 na Peči, izrabljala izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, zahtevala od Franciške Tomc za neobhodno potrebne reči, namreč kurja jajca, očitno čezmerne cene, namreč po 18 vin, za jajce. S tem je zakrivila prestopok po § 14. št. 1 ces. nar. od 7. avgusta 1915 št. 228 d. z in se obsodi po § 14. št. 1 citirane cesarske naredbe z uporabo §§ 266, 261 k. z. na 50 (petdeset) kron denarne kazni, oziroma v slučaju neizterljivosti za 5 dni v zapor ter po § 389 k. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

C. kr. okrajna sodnja Višnja gora odd. II., dne 8. avgusta 1916.

Vehovar m. p.

Pristopajte kot člani k „Rdečemu križu“!

1 steklenica 2-40 K

Mesečna soba

z zaprto verando, za eno event. dve osebi, se odda v vill.

Večna pot 3. L. nadstr. 2634

Pozor! 30 kron Pozor!

plačam onemu, ki mi preskrbi sredi mesta

malo stanovanje

Prijave na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod »30 kron/2623«. 2623

Gospodična

s sedemletno učiteljsko prakso v slov. in hrvaškem jeziku, želi mesta kot vzgojiteljica ali družabnica pri kaki dami. — Cenj. ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod »vzgojiteljica 89/2640«. 2640

Notarskega kandidata

izurjenega, išče dr. Alojzij Žnidaršič, o. kr. notar v Ilirski Bistrici.

— Plača in vstop po dogovoru. — 2639

Pridnega in veččega trgovskega

pomočnika

špecerijske stroke sprejme večja trgovina na Kranjskem. 2628

Ponudbe na naslov »Prva moč/2628« na upravn. »Slov. Naroda« v Ljubljani. 2628

Lepo posestvo

obstoječe iz velikih in dobro ne-sečih vinogradov in sadonosnikov travnikov, njiv, z gozdom, zidano hišo in gospodarskim poslopjem, eno uro od železniške postaje oddaljeno, je za 64000 K iz prostoroke prodati. Vpraša se pri lastniku KAROLU GREGORIČU v Sremijah pri Brečicah ob Savi, Spodnje Štajersko. 2138

Proti zoboholu in gnjilobi zob

izborna delna dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom K 120. Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravniki tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani. Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobohol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račna 31. dec. 1915:

» K 268,243.478.—. »

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vodja Marjita try-Sv. Petra cesta (v hiši „Askanzijski Generali“).

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1916:

» K 119,818.048.—. »

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, a. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bankno stroko spadajočih transakcijah vsehder brezplačno.

Najulaznejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotina itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravljanje o. kr. raz. loterije, plačila revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Ameriko.

Prvojavko: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Zajamčen uspeh. Tudi najbolj plemeniti
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.
dr. A. Rixa kreme za prsi, obilno preizkušene, per. učinkovito za
vzgojo starih, umazanih prsi. Rabi
se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo
lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna palica K 8-80, velika palica, za-
dostna za uspeh K 8-80. Razpoložljive strogo čistilne.
Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj III., Lecherstrasse 6/2.
Zaloga v Ljubljani: drogerija Rix in „Adler“.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.
Podpisane družne izdelave!
Stare nogavice so
cene podpisateljici!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-
vršne in spodnje jopice, modercike, telovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne oblike zoper trganje, pletilni material za
stroje itd. na drobno in na debelo. 123
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša
prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno.
Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Prosim, oglejte si predležeče
oblike nog in ne bodete prišli
težko do prepričanja, da oblika
čevlja ne sme biti poljubna,
temveč obliki noge popolnoma
prilagojena. Človeške noge niso
vse enako oblikovane, vsaka
noga ima svoje posebnosti in
te posebnosti upoštevati je dolž-
nost vsakega izkušen. večaka.
61 Poskusite pri
Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska
obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Na prodaj je večje, lepo arondirano POSESTVO

na Trški gori pri Krškem (Meniško), obstoječe iz 5 oralov vinograda,
10 obširnih njiv, 11 oralov bukovega in hrastovega gozda s kolosekom, sadnim
vrtom in travniki. Hiša je v najboljšem stanu, zidana in z opeko krita, obstoji
iz treh sob, kuhinje in shrambe za jedila, verande, 2 vinskih kleti s posodo
vred. Poleg so vsa potrebna gospodarska poslopja. Lega je krasna, 1/4 ure nad
Krškim. — **Prodaja se tudi živina.** — Prodaja se vse vkup ali posamezno.
Cena po dogovoru. Pojasnila daje do 31. t. m. gospodična

Hermina Krieger, Krško št. 5.

Knjigovodjo

večjega dvostavnega knjigovodstva, sestavljanja bilance ter
zmožnega nemškega in slovenskega ali hrvaškega jezika
in laico — veletrgovina z vinom.

Le prvovrstne moči naj pošljejo svoje ponudbe z označbo
zahtev na upravitelstvo tega lista pod „Veletrgovina“/2573.

Bližajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. februarja 1917 izrebrani bodo glavni dobilihi sledo-
čih izbranih srečk:

Novih srečk Avstr. rdečega križa . . . 300.000 in 500.000 kron
Zurških srečk . . . 200.000 in 200.000 frank.
3% zemljiških srečk iz leta 1830 . . . 90.000 in 90.000 kron
3% zemljiških srečk iz leta 1839 . . . 60.000 in 100.000 kron

17 izbranih vsake loto! Svota glavnih dobikov 1. 1917:
3.230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7— oziroma K 3-75.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri lo-
terijah v slučaju nezrebanja izključena! — Zahtevajte brezplačno
pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročili!

Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

Na novejša izbira
umetniških in drugih
razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin
NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica št. 7.

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčevih štampilij
Ljubljana, Dvorski trg št. 1.
Ceniki franko.

K 1-20 K 1-20
TONI JAGER
Ljubljana, Zidovska ulica št. 5.

Teodor Korn
(pogreš. Henrik Korn)
pokrivalci streh in klepar, vpeljalet
strelovedev, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrliljem z
asbest-cementnim škrliljem (Cieriff) patent/ Hartschok
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
uradniške
uniforme:**
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dožnikov in solčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Oblastvene konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev
VALENTIN ACCETTO
zaprisceni sodni izvedenec
Ljubljana, Trnovski pristan 14.
Na prodaj imam v sredini mesta več dobro obrestujočih se
Natančno se izve na gorenji naslov. **hiš**

Pozor! Slivovko, tropinovec, rum in vino
dalje **MILO ZA PRANJE**, zajamčeno 36 % maščobe in zelo fino
TOALETNO MILO, različno surovo kavo le proti prejemnici.
MOKKADOR krepilno zmleto kavo s primesjo. Kavo in Mokkador
tudi v zavrtkih od 5 kg dalje, razpošilja po najnižjih dnevni cenah.
tvrdka A. Kušlan, Ljubljana, Karlovška cesta 15.

Prava in nepravilna ljubezen.
Povest. — Spisal Blaž Pohlj. —
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.
Opavov praporščak.
Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.
Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Prodaja vina.
Ravnateljstvo nadškofij. posestev v Zagrebu,
(Vlaška ulica št. 75), prodaja okoli 1300 hekto-
litrov zajamčeno naravnega vina. Uzorci se ne
pošiljajo, ker se prodaja sklepa na temelju v ogleda graščinskih
kleteh. Reflektanti naj se obrnejo na gori označeno ravnateljstvo.

Kostanjev les, orehove hlode
kupim po najvišji dnevni ceni.

Ponudbe na
Josip Kralj,
Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 7.

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.
Izvanredna c. kr. državna loterija
za vojnoscristvene namene.
Ta denarna loterija ima 21.146 dobikov v goto-
vem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.
Glavni dobiček znaša **200.000 kron.**
Žrebanje bo javno na Dunaju dne 5. oktobra 1916, Srečka stane 4 krone.
Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Ver-
dere Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojav-
nih in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk
zastonj. — Srečke se pošiljajo poštno prosto.
Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
vozniških koles. Šivalni stroji
za ročnice in obrt.
Brezplačni kurzi za
voznike v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Važna vest za posestnike kovin!

Glasom odredbe domobranskega ministarstva z dne 28. aprila 1916, d. z. št. 119, § 3, se smejo zasežene kovine brez posebnega oblastvenega dovoljenja prodati prostovoljno delniški družbi „Kovinska centrala“ na Dunaju ali pa od te družbe za nakup pooblaščenim nakupovalnicam in organom. V interesu posestnikov kovin je torej, da po tej odredbi zasežene kovine kar možno kmalu ponudijo v nakup.

Kovinski centrali, delniška družba na Dunaju.

Nov naslov:

VII. Mariahilferstrasse 70

Na oglu Neubaugasse

Telefon 37181 do 37185.

Ta se peča direktno in po številnih pooblaščenih nakupovalcih in industrijskih zastopnikih z nakupom

bakra, bakrenih zlitin, svinca, cina, cinka itd.

Izrecno se poudarja, da „Kovinska centrala“, akcijska družba, prevzame glede njej oddanega materiala popolno odgovornost napram vojni upravi. Zlasti se zamorejo oddati kovinski centrali, delniški družbi tudi oni predmeti in oprave, ki jih je zaznamoval obrtni inšpektor ali pa centralna rekvizicijska komisija. Dalje polaga vojna uprava veliko važnost na nabavo

nadomestnih oprav v industrijskih in obrtnih obratih.

Kovinska centrala, delniška družba na Dunaju, olajšuje oddajo posebno izdelanih obratnih oprav s tem, da dovoljuje primerne dobavne termine, pomaga pri nadomestnih delih in plačuje višje cene.

Prodajalci koles in mehaniki!

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III oddelek I. 778

Kot dobavitelj puškinskih kopit za c. kr. armado kupujem

orehov les

v vsaki množini po najvišji ceni.

Kunstler, Litija.

Pisarniški prostori

obstoječi iz štirih sob v Šelenburgovi ulici št. 6, I. nadstropje, se s 1. novembrom 1916 oddajo v najem. Naatančneje se izve v zavarovalni pisarni v visokem pritličju istotam ter pri gosp. An. Bocu, lastniku kemične pralnice in barvarije, istotam. 2620

POZORI

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte. Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Brez konkurence!

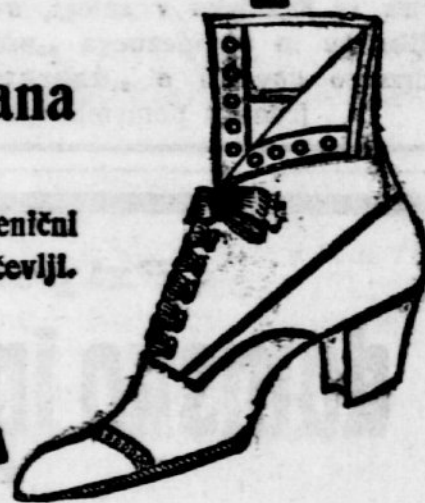
F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Svoje častite odjemalce

všudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik

puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, imnatni modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Večja množina različnih dobro
ohranjenih in popravljenih

zabojev

Je na prodaj. 2596
Vprašanja na poštali predal št. 161

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12
in 16 kron; lasne podloge in
mrežice vseh vrst; „Neril“, barva
za laso in brado od Dr. Drallea
po 2 in 4 K, lasne vode in masti;
Sampoon za umivanje las, šminke
in puder različni i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško
službo je lokalni odprt samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 1/2 11 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Naslov za pisma:
Jos. Petelinc, Ljubljana,
Sv. Petra nasip št. 7.

10 letna garancija. — Največja izbira vseh oprem.

Šivalni stroji

JOS. PETELINC-A

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši
za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krpajo) mašijo nogavice in perilo.
Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,
blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Za trgovce priznana največja in najcenejša izbira:

Zahtevajte prospekt.

Milo za pranje

belo, v kosih 1/2 kg rezano oddaja
dokler kaj zaloge, samo original zaboje
v teži okoli 60, proti plačilu naprej
ali po povzetju. Cena za kg K 4-20.
Trdka 2610

A. Kašman, Škofja Loka.

KAVA!

Ze zmleta, že s sladkorjem in vsemi
primesmi v kockah za 1/2 litra kave.
Ena taka kocka stane samo 30 vin.
500 kron plačam tistemu, kateri more
reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1
tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati,
od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in
nabijati kava je gotova. — Po pošti po-
šiljam najmanj 20 kock, to je 1 kg K 5-50;
! Ovoj se zaračuni po lastni ceni!
Pošilja se proti povzetju. Sprejem pa na-
ročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja.
100 kock 5 kg znižana cena K 25.—
Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 5, Mestni trg št. 13,
dvorišče, desno. 1956

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, **Anton Boc** Glince,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča. Najnižje cene.

Večja specerijska trgovina v Ljubljani

išče

skladiščnika

Ponudbe naj se naslovi na upravnštvo
»Slovenskega Naroda« pod »Stalna
služba/2629«.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zldovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavic, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete.

Moderna predtiskarija.
Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtinarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

.. Izposojevanje ..
ob mrvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone. ..
Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzojavke: I. Bizovičar,
vrtinar, Ljubljana. ..

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zaprise-
ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvojnic: Bösen-
dorfer, Hölzl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubberger & Gloss

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena naj-
ugodnejša. Uglasovanje ter popravlila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikatov in navideznega „pofejna“ pri kričalih, ki se
drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jeden pomembnega fabrikata v zalogi.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo KOSTUME Najnovejša

Plasče, jope i
Zalae — domače obleke
Perilo, čepice, športne
klobuke in stoznike.

BLUZE KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčka.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 3.000.000 kron. „

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po **4 1/2 %** čistih. 2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nahajala vojna vstopnikom v vseh državah, izvršuje tječajne in najhulaneje.